

**STRATEGIA ROZWOJU
GMINY GOŁYMIN-OŚRODEK
DO ROKU 2013**

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. STRATEGIA – DEFINICJE, ZAKRES I STRUKTURA DOKUMENTU	5
CZEŚĆ I. PROFIL SPOŁECZNO-GOSPODARCZY GMINY	7
1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ	7
2. UKŁAD OSADNICZY	12
3. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	12
4. GOSPODARKA	15
5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	19
6. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	25
7. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	27
8. DZIEDZICTWO KULTUROWE	29
9. OCHRONA ŚRODOWISKA	31
10. TURYSTYKA	31
11. SYSTEM ZARZĄDZANIA GMINĄ	32
12. LOKALNE MEDIA	37
CZEŚĆ II ANALIZA SWOT	38
1. UWAGI OGÓLNE	38
2. TABELLE ANALIZY SWOT	39
3. PODSUMOWANIE ANALIZY SWOT	46
CZEŚĆ III. MISJA I CELE STRATEGICZNE	47
WSKAŹNIKI MONITOROWANIA STRATEGII	61
ZAKOŃCZENIE	62

I. WSTĘP

Trwająca od lat osiemdziesiątych przebudowa systemu politycznego w Polsce zmienia również relacje na najmniejszym, ale najważniejszym dla obywateli poziomie lokalnym. Odbudowa samorządu terytorialnego spowodowała zmianę stylu sprawowania władzy. Władza gminna z zarządcy staje się autentycznym partnerem lokalnej społeczności. Realizuje wspólne cele wspólnoty samorządowej. Władza gminna jest moderatorem celów i dążeń ludności, a jej zadaniem jest stała troska o rozwój i zapewnienie możliwie wysokiego poziomu życia obywateli. Z drugiej strony społeczność lokalna widząc podejmowane wysiłki podejmuje współpracę, której najważniejszym przejawem jest formułowanie wniosków i wskazywanie obszarów, w których należy skoncentrować podejmowane wysiłki. Wybrane priorytety i przyjęte do realizacji zadania z uwagi na ograniczoną ilość środków muszą być przemyślane i perspektywiczne. Dlatego tak ważnym jest, by były przedmiotem jak najszerzych uzgodnień i przyjmowane były w drodze konsensusu społecznego.

Aktualna złożona sytuacja zewnętrzna i wewnętrzna gminy wpływająca na obraz i potrzeby gminy Gołymín-Ośrodek powoduje konieczność podjęcia prac analitycznych i koncepcyjnych dotyczących jej przyszłości. Wieloletnie planowanie i etapowanie poszczególnych zadań, wyznaczanie celów strategicznych pozwala stworzyć spójną i ambitną wizję, którą można zrealizować tylko dzięki trafnej koncepcji rozwoju opartej na rzetelnej analizie stanu obecnego.

Jednym z najważniejszych warunków zrównoważonego rozwoju jest oparte na rzetelnej analizie stanu faktycznego dostrzeżenie szans i zagrożeń, zminimalizowanie niekorzystnych czynników zewnętrznych i wewnętrznych oraz maksymalne wykorzystanie wszystkich walorów, mocnych stron i możliwości. Dlatego potrzebą chwili jest opracowanie planu wytyczającego cel nadrzędny dla władz gminy oraz wskazanie dróg do jego osiągnięcia. Opracowana Strategia Rozwoju Gminy Gołymín-Ośrodek do roku 2013 dla lokalnej społeczności jest dokumentem wskazującym kierunki rozwoju ich wspólnoty samorządowej, władzom gminy zaś służyć będzie, w miarę realizacji programu, jako miernik realizacji osiągnięć założonych celów.

Warto pamiętać, że samo posiadanie Strategii Rozwoju nie rozwiąże żadnych problemów. Strategia tylko pokazuje kierunki rozwoju i metody osiągnięcia zamierzonych celów. Aby Strategia rzeczywiście przyniosła zamierzone rezultaty należy uruchomić cały proces jej wdrażania i zaangażować szeroką społeczność lokalną do jej realizacji. W szczególności w tym kontekście niezwykle istotne jest partnerstwo 3 sektorów: publicznego (Władz Gminy), prywatnego (przedsiębiorców) i pozarządowego (stowarzyszeń i fundacji).

Konieczność posiadania aktualnej Strategii Rozwoju Gminy podyktowana jest nie tylko względami pragmatycznymi, związanymi z jakością dobrego zarządzania gminą, ale również

wynika z uregulowań prawnych. Są one zawarte m.in. w ustawie o samorządzie gminnym czy też ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w której strategię gmin zostały zaliczone – obok strategii rozwoju kraju, strategii sektorowych oraz strategii wojewódzkich – do kluczowych dokumentów planistycznych, na podstawie których powinna być prowadzona polityka rozwoju kraju¹. Strategia stanowi również formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie planowanych zadań ze źródeł unijnych.

Obecny okres programowania Unii Europejskiej 2007 – 2013 daje szansę pozyskania środków na szeroko rozumiane inwestycje (zarówno w infrastrukturę jak i kapitał ludzki).

Strategia Rozwoju Gminy Gołymín – Ośrodek do roku 2013 jest dokumentem otwartym, który powinien być uzupełniany o nowe treści, pomysły i sposoby rozwiązywania problemów.

---

¹Art.9 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658).

II. STRATEGIA – DEFINICJE, ZAKRES I STRUKTURA DOKUMENTU

Dla potrzeb opracowania niniejszego dokumentu strategią można nazwać szereg wewnętrznie spójnych, powiązanych ze sobą zaplanowanych działań, opracowanych świadomie i celowo w celu realizacji wytyczonych celów. Opracowana Strategia Rozwoju Gminy Gołymín-Ośrodek formułuje cel nadrzędny oraz służące jego realizacji cele strategiczne dotyczące poszczególnych sfer życia mieszkańców. Celom strategicznym przypisano cele operacyjne będące uszczegółowieniem wytyczonych zadań.

W przyjętej strategii określono horyzont czasowy do roku 2013. Okres taki wynika z konieczności planowania w odpowiednio długim przedziale czasowym tak, by możliwe było oderwanie się od rozważania jedynie doraźnych koncepcji prorozwojowych będących potrzebą chwili, a niekoniecznie ważnych dla spójnej i całościowej wizji rozwoju. Z drugiej zaś strony taki horyzont czasowy pokrywa się z przyjętą w państwach Wspólnoty Europejskiej praktyką planowania strategicznego, gdzie przyjmuje się siedmioletnie okresy budżetowania (obecny okres to lata 2007-2013). Polityka unijna, w szczególności manifestująca się w ramach promowania rozwoju regionalnego ujmowana jest również w siedmioletnich przedziałach czasowych. Strategia Rozwoju Gminy Gołymín-Ośrodek uwzględnia ten fakt, łącząc okres planowania w gminie z realizowaną obecnie koncepcją polityki wspólnotowej i kończy się wraz z upływem kolejnego siedmioletniego okresu planowania na poziomie unijnym, którego zarys jest w chwili obecnej znany. Pozwala to na uwzględnienie w Strategii Rozwoju Gminy Gołymín-Ośrodek polityki pozyskiwania funduszy strukturalnych stanowiących niezwykłą i niepowtarzalną szansę na zdynamizowanie rozwoju społeczności lokalnej. Dokument nawiązuje również do nowego Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013.

Strategia Rozwoju Gminy składa się z trzech części.

Pierwsza część dokumentu (Profil Społeczno-Gospodarczy Gminy) obejmuje skrótową, rzetelną i obiektywną ocenę stanu istniejącego w chwili obecnej. Z tego powodu Profil Społeczno-Gospodarczy koncentruje się na przedstawieniu danych dotyczących tych sfer życia gminy, które wpływają najbardziej na sytuację jej mieszkańców. Analiza obecnego stanu społeczeństwa, gospodarki, stanu środowiska naturalnego stanowi przyczynek do dokonania trafnej diagnozy stanu rzeczy.

Druga część (Analiza SWOT) jest analizą szans i zagrożeń, mocnych i słabych punktów w kolejnych obszarach funkcjonowania społeczności lokalnej i władz gminnych. Analiza SWOT przedstawiona została na następujących po sobie tabelach, wskazujących w czytelny sposób pola koniecznej interwencji i punkty prorozwojowe.

W części trzeciej (Strategia Rozwoju) znalazło się wskazanie misji gminy. Określono w niej główne kierunki rozwoju gminy, sformułowano cele strategiczne oraz służące ich wykonaniu cele operacyjne. Wybór celów został dokonany z jednej strony w oparciu o wnioski wpływające z analizy SWOT, z drugiej zaś strony stanowi on projekcję potrzeb zgłaszanych przez społeczność lokalną bądź bezpośrednio, bądź poprzez radnych gminy.

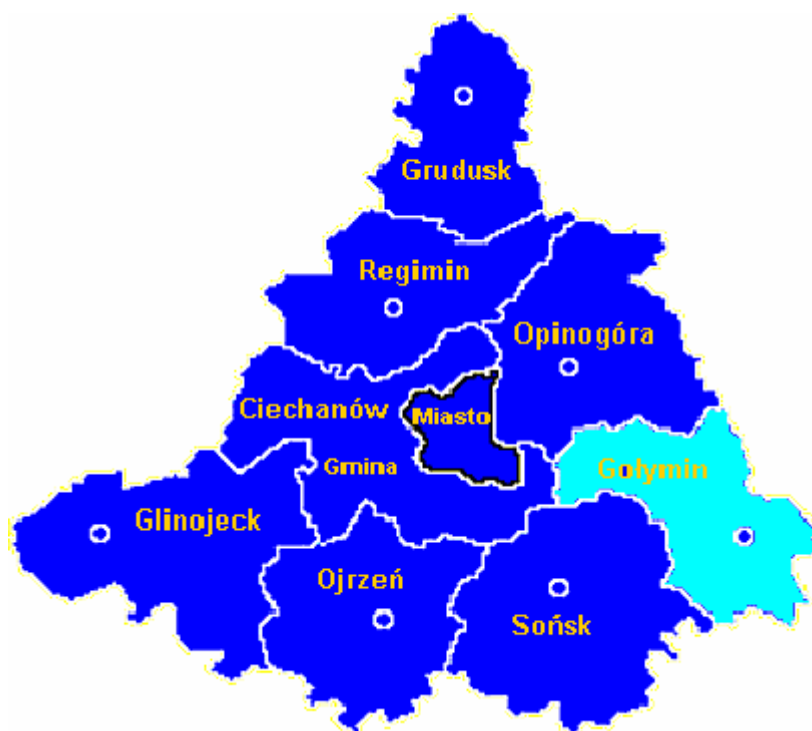
Szczegółowe zadania podejmowane dla realizacji określonych celów strategicznych ujęte są w przygotowanym Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Gołymin-Ośrodek na lata 2008-2013. Dokument ten określa nie tylko przyjęte zadania, wskazuje również sposób finansowania projektów i mierniki ich realizacji. Plan Rozwoju Lokalnego ma charakter otwarty i może ulec modyfikacjom w przypadku znaczących zmian uwarunkowań zewnętrznych bądź wewnętrznych.

CZĘŚĆ I. PROFIL SPOŁECZNO-GOSPODARCZY GMINY

1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ

Gmina wiejska Gołymin-Ośrodek położona jest w północnej części województwa mazowieckiego w powiecie ciechanowskim. Gmina sąsiaduje:

- od wschodu z gminą Karniewo;
- od południa z gminą Gzy;
- od zachodu z gminą Sońsk i Ciechanów;
- od północy z gminą Opinogóra Górna i Krasne.

Gmina zajmuje powierzchnię 110,55 km².

Wyszczególnienie	ha	%
Powierzchnia geodezyjna	11 055,0	100%
-użytki rolne	9 930,4	89,83
-grunty pod lasami i zadrzewieniami	414,8	3,75
Wody	104,6	0,94
Tereny osiedlowe komunikacyjne	523,7	4,74
Nieuzytki	81,5	0,74

* Podstawa: Dane Urzędu Gminy Gołymin-Ośrodek

Administracyjnie gmina dzieli się na 27 sołectw, w których łącznie zamieszkuje 4 230 mieszkańców. Wskaźnik zaludnienia wynosi 38,6 osoby/km².

Poniżej przedstawiono wykaz sołectw gminy Gołymin-Ośrodek wraz z liczbą mieszkańców w każdym z nich według stanu na dzień 31.12. 2007 r., w kolejności malejącej.

Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców
1.	Gołymin-Ośrodek	786
2.	Wróblewko	478
3.	Nasierowo Górne	229
4.	Smosarz-Dobki	193
5.	Garnowo Duże	191
6.	Zawady Dworskie	192
7.	Gogole Wielkie	175
8.	Ruszkowo	167
9.	Wola Gołymińska	158
10.	Watkowo	138
11.	Osiek Górny	123
12.	Osiek-Aleksandrowo	117
13.	Gołymin-Południe	106
14.	Nasierowo-Dziurawieniec	103
15.	Obiedzino Górne	103
16.	Mierniki	101
17.	Pajewo Wielkie	90
18.	Wielgołęka	85
19.	Gołymin-Północ	83
20.	Nowy Kałęczyn	82
21.	Nieradowo	78
22.	Osiek-Wólka	75
23.	Pajewo-Szwelice	67
24.	Stare Garnowo	65
25.	Konarzewo-Marcisze	65
26.	Nowy Gołymin	65
27.	Morawka	45
Razem		4 230

* Podstawa: Dane Urzędu Gminy Gołymin-Ośrodek

1.1. Sytuacja demograficzna

Wielkość populacji

Demografia jest ważnym czynnikiem wpływającym na tempo rozwoju społeczno-gospodarczego. Najważniejsze cechy demograficzne, które mają wpływ na możliwości rozwojowe gminy to:

- Wysoki poziom wykształcenia mieszkańców;
- Utrzymanie się średniego wskaźnika gęstości zaludnienia;
- Dynamiczna struktura wieku ekonomicznego ludności z zaznaczającym się spadkiem udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym, spadającym procentowym udziałem

ludności w wieku produkcyjnym i występowanie wzrostowego trendu procentowego udziału ludności w wieku poprodukcyjnym;

- Zachowanie równowagi pomiędzy płciami;
- Dodatni poziom przyrostu naturalnego;
- Odwrócenie niekorzystnych trendów migracyjnych.

Liczba ludności w gminie ciągle spada. Przesądza o tym ujemny (w dłuższym okresie czasu) przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji zewnętrznych.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące populacji gminy na przestrzeni 9 ostatnich lat.

Wielkość populacji i zmiany w czasie:

Rok	Liczba ludności	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Saldo migracji
1999	4 284	54	46	8	-31
2000	4 084	60	47	13	-25
2001	4 063	46	53	-7	-14
2002	4 050	54	57	-3	-13
2003	4 044	38	56	-18	8
2004	4 051	50	36	14	14
2005	4 252	52	33	19	-46
2006	4 239	45	51	-6	-3
2007	4 230	46	56	-10	-10

*Podstawa: Dane ewidencji ludności wg stanu na 31.12.2007r.

Struktura wiekowa

Poniższa tabela przedstawia populację gminy w rozbięciu na grupy wiekowe uwzględniając płeć :

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0-4 lata	223	110	113
5-9 lat	253	121	132
10-14 lat	311	150	161
15-19 lat	367	187	180
20-24 lata	399	206	193
25-29 lat	347	191	156
30-34 lata	276	152	124
35-39 lat	258	124	134

40-44 lata	256	129	127
45-49 lat	321	186	135
50-54 lata	284	151	133
55-59 lat	226	119	107
60-64 lata	164	70	94
65-69 lat	129	54	75
70-74 lata	135	51	84
75-79 lat	158	56	102
80-84 lata	81	28	53
Powyżej 85	42	13	29
Razem	4230	2 098	2 132

*Podstawa: Dane ewidencji ludności wg stanu na 31.12.2007r.

Najliczniejszą grupą w gminie są osoby pomiędzy 20 i 24 rokiem życia.

Struktura ludności według wieku mająca wpływ na kształtowanie się struktur społeczno-ekonomicznych przedstawia się następująco:

Grupa wiekowa	osoby	% ogółu
Wiek przedprodukcyjny:	1 154	27,28
- kobiety	586	13,85
- mężczyźni	568	13,43
Wiek produkcyjny:	2 437	57,61
- kobiety	1 109	26,22
- mężczyźni	1 328	31,39
Wiek produkcyjny mobilny:	1 536	36,31
- kobiety	734	17,35
- mężczyźni	802	18,96
Wiek produkcyjny niemobilny:	901	21,30
- kobiety	375	8,87
- mężczyźni	526	12,43
Wiek poprodukcyjny:	639	15,11
- kobiety	437	10,33
- mężczyźni	202	4,78
Ogółem	4 230	100,00

*Podstawa: Obliczenia własne (2007 r.)

Obecnie największą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Jednakże w przyszłości zwiększać się będzie procentowy udział osób w wieku poprodukcyjnym.

1.2. Poziom wykształcenia ludności

Rolniczy charakter gminy widać również w poziomie wykształcenia jego mieszkańców. Prowadzący gospodarstwa rolne najczęściej legitymują się wykształceniem rolniczym. Poniżej przedstawiono rodzaj kwalifikacji rolniczych osób prowadzących gospodarstwa rolne.

Rodzaj wykształcenia	Liczba osób
wyższe rolnicze	7
policealne rolnicze	0
średnie zawodowe rolnicze	54
zasadnicze zawodowe rolnicze	206
kurs rolniczy	141
brak wykształcenia rolniczego	157

*Podstawa: Dane GUS Powszechny Spis Rolny 2002 r.

1.3. Poziom bezrobocia

Większość mieszkańców gminy zatrudnionych jest w rolnictwie. Ten dział gospodarki generuje niewielką ilość miejsc pracy i charakteryzuje się występowaniem ukrytego bezrobocia. Poprawa sytuacji na rynku pracy byłaby możliwa w wypadku realizacji nowych inwestycji na terenie gminy (turystyka, agroturystyka, przetwórstwo produktów rolnych) bądź na terenie pobliskiego Ciechanowa.

Dynamika bezrobocia w gminie Gołymín-Ośrodek

Data	Liczba bezrobotnych		Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	
	ogółem	kobiet	ogółem	W tym kobiet
31.12.2002 r.	403	187	72	10
31.12.2003 r.	420	192	62	19
31.12.2004 r.	431	196	55	10
31.12.2005 r.	402	186	30	6
31.12.2006 r.	326	159	27	3
31.12.2007 r.	254	120	35	6

*Podstawa: dane PUP w Ciechanowie

Podobnie jak na obszarze całego kraju, wysoki wśród bezrobotnych jest udział osób młodych oraz długotrwale bezrobotnych. Ponadto bardzo niekorzystnym zjawiskiem jest to, że niemal 90% bezrobotnych nie jest już uprawnionych do otrzymywania zasiłków.

Pośrednictwem pracy zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy w Ciechanowie.

2. UKŁAD OSADNICZY

Struktura sieci osadniczej warunkowana jest poprzez istniejący układ powiązań komunikacyjnych oraz rolniczy charakter gminy. Układ urbanistyczny gminy Gołymin-Ośrodek charakteryzuje się znacznym rozdrobnieniem i rozproszeniem. Zabudowa mieszkaniowa wykształciła się wzdłuż ważniejszych szlaków komunikacyjnych tworząc układ węzłowo-pasmowy z rozproszoną miejscami zabudowa kolonijną. Do miejscowości o zwartej zabudowie należą: Wróblewko, Gostkowo, Gogole Wielkie, Gołymin-Ośrodek, Konarzewo-Sławki, Garnowo Duże, Ruszkowo, Watkowo i Nowy Gołymin. Najbardziej rozproszona natomiast zabudowa występuje we wsiach: Morawka, Smosarz-Dobki, Pajewo Wielkie, Pajewo-Szwelice, Nasierowo-Dziurawieniec i Nasierowo Górne. Zabudowa z wyraźnymi ciągami handlowo-usługowymi wykształciła się jedynie w ośrodku gminnym. W innych miejscowościach brak takich kompleksów a nieliczne zakłady usługowe i placówki handlowe znajdują się w budynkach mieszkalnych lub wolnostojących pawilonach i nie wywierają wyraźnego piętna na w układzie funkcjonalno-przestrzennym gminy.

Najlepsze perspektywy dotyczące rozwoju i koncentracji budownictwa mieszkaniowego posiadają tereny zlokalizowane wzdłuż drogi krajowej nr 60 oraz drogi wojewódzkiej nr 618. Istnieją tam również możliwości rozwijania usług (również dla podróżnych), które pozwolą przyczynić się do dywersyfikacji prowadzonej działalności gospodarczej i przyrostu miejsc pracy poza rolnictwem.

3. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Krajobraz i powierzchnia ziemi

Obszar gminy Gołymin-Ośrodek pod względem fizyczno-geograficznym znajduje się na w makroregionie Niziny Północnomazowieckiej, mezoregion Wysoczyzna Ciechanowska. (podział wg. J. Kondrackiego).

Rzeźba terenu nie jest zbyt urozmaicona, w obszarze gminy można wyodrębnić trzy dominujące typy krajobrazu. Najstarszym i zarazem najwyższym terenem jest Krawędź Opinogórska, zachodząca na obszar gminy na długości około 5 km. Na całym odcinku ta forma tektoniczna ma długość 30 km. Wysokość bezwzględna Krawędzi Opinogórskiej waha się na terenie gminy od 118 do 128 m n.p.m.

Drugą z form i nieco młodszą jest wysoczyzna morenowa. Tutaj wysokości terenu dochodzą do 120 m n.p.m. a wysokości względne nie przekraczają 5 m. Rzeźba terenu jest tutaj mało urozmaicona i stanowi płaską zdenudowaną wysoczyznę polodowcową, powstałą w wyniku deglacji fazy ciechanowskiej.

W procesie deglacjacji powstało również zagłębienie o prawie płaskim dnie i wysokości bezwzględnej poniżej 110 m n.p.m., które swoim zasięgiem obejmuje zachodnie i południowo-zachodnie tereny gminy od Nasierowa Górnego po Stary Kałużczyn i Garnowo Duże. Wysokości względne na tym obszarze nie przekraczają średnio 5 m, najwyższe z kemowych wzgórz w Nasierowie Górnym dochodzi do 9 m.

Kopaliny

Występujące na obszarze gminy kopaliny to głównie surowce ilaste i okruczowe. Jedynym udokumentowanym złożem surowców mineralnych są złoża w rejonie Nasierowa Górnego. Pokłady te charakteryzują się dużym udziałem iłłów chudych (24,5 %), średniołustych (33,6 %) i tłustych (35,9 %). Mały jest udział piasków ilastych (1,1 %) i mułków ilastych (4,9 %). Złoże było eksploatowane do końca lat dziewięćdziesiątych a obecnie nie jest użytkowane. Występujące tam surowce mogą być wykorzystywane do produkcji wyrobów ceramicznych a zasoby (szacowane w 1996 r. na 5297 tys. m³) wystarczyłyby na wiele lat eksploatacji. Pozostałe złoża piasków, żwirów i pospółki występują w rejonie wsi Osiek-Aleksandrowo, Osiek Górny, Nasierowo-Dziurawieniec i Nowy Kałużczyn. Z uwagi na niewielkie zasoby eksploatowane są jedynie na lokalne potrzeby okolicznej ludności w związku z drobnymi pracami budowlanymi i remontowymi.

Gleby

Na terenach należących do gminy Gołymín-Ośrodek występują korzystne warunki glebowe dla gospodarki rolnej. Główny materiał glebotwórczy stanowią utwory czwartorzędowe tj. wykształcone z piasków, pyłów, iłłów i glin oraz holocenijskich utworów deluwialnych, rzecznych i bagiennych.

Na obszarach wysoczyzn dominują gleby bielcowe i czarne ziemie. W dolinach i obniżeniach-czarne ziemie, gleby mułowo-torfowe i mady. Przeważają gleby ciężkie, wykształcone z glin zwałowych. W literaturze fachowej występują one jako „gleby ciechanowskie”. Są one zwarte, nieprzepuszczalne, nieprzewiewne, silnie zsychnające się w czasie suszy i mażące się po opadach. W takim stanie są trudne do uprawy. Jednakże melioracje i nadanie ziemi trwałej gruzełkowej struktury powoduje, że stają się glebami bardzo żyznymi, na których możliwa jest uprawa roślin o wysokich wymaganiach (buraki cukrowe, pszenica, rzepak, koniczyna czerwona).

Wskaźniki bonitacyjne w gminie są bardzo wysokie (45 % gleb zaliczanych jest do II i III klasy bonitacyjnej) i stwarzają dogodne warunki dla rolnictwa.

Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym obszar gminy Gołymín-Ośrodek przynależy do zlewni dwóch rzek – Wkry i Narwi, oddzielonych wałem wodnym III rzędu. Przeważająca część terenu gminy odwadniana jest pośrednio przez Wkrę, do której uchodzi rzeka Sona, południowo-wschodnią część gminy odwadnia rzeka Pełta należąca do zlewni Narwi.

Główna rzeka Sona swój początek bierze w pobliskiej gminie Opinogóra Górna. Na terenie gminy Gołymín-Ośrodek Sona przybiera postać dwóch cieków tj. Sony Wschodniej (o długości na terenie gminy – 10,1 km) i Sony Zachodniej (5,15 km). Część granicy gminy (5 km) przebiega po linii rzeki Kolnicy będącej dopływem Sony. Ten niewielki ciek wodny uchodzi do Sony we wsi Strusinek w gminie Sońsk. Sona odwadnia ok. 75 % powierzchni gminy, pozostała część przypada na zlewnię Pełty i jej dopływu Przewodówki. Przewodówka wypływa z obszaru sąsiedniej gminy Gzy i na terenie gminy Gołymín-Ośrodek przebiega na odcinku 2,5 km.

Na obszarze gminy brak jest znaczących zbiorników wody stojącej.

Wody podziemne

Zróżnicowanie budowy geologicznej terenów należących do gminy Gołymín-Ośrodek sprawia, że i zasoby wód są dosyć zróżnicowane. Najuboższa w wodę jest północno-zachodnia część gminy (w obrębie pasa Sony) oraz część południowo-zachodnia. Wykonywane odwierty wykazały, że zalegające tam złoża cechują się niską dyspozycyjnością nieprzekraczającą 10 m³/godz. O wiele zasobniejsze w wodę są tereny położone w północnej i południowej części gminy. Wydajność otworów tam wykonywanych waha się od 40 do ponad 60m³/godzinę. Tam też znajduje się 7 eksploatowanych odwiertów, a ich łączne zatwierdzone zasoby dyspozycyjne wynoszą 226,4 m³/h. Pierwsza warstwa wodonośna występuje na różnych głębokościach. Najpłycej wodę można znaleźć w Gogolach Wielkich gdzie głębokość ujęcia zlokalizowana jest na poziomie 36 m. Użytkowa warstwa wodonośna zbudowana jest z piasków średnioziarnistych w spągowej części z domieszką żwiru. Głębiej woda występuje w Starym Kałęczynie, Gołyminie-Ośrodku i Pajewie Wielkim. Tam głębokość odwiertów wynosi od 48 do 62 m p.p.t. Uzyskiwana na terenie gminy Gołymín-Ośrodek woda charakteryzuje się dobrą jakością, jednakże z uwagi na przekroczenie zawartości związków żelaza i manganu oraz amoniaku woda wymaga uzdatniania. Ponadto woda charakteryzuje się podwyższoną barwą i mętnością wynikającą z ponadnormatywnego występowania związków żelaza. Odczyn wody jest słabo alkaliczny (pH 7,3). Obecność w wodzie związków wapnia i magnezu kwalifikuje uzyskiwaną wodę w obrębie wód średnio twardych (poniżej 300 mg CaCO₃/dm³).

Klimat

Wg R. Gumińskiego (podział na strefy rolniczo-klimatyczne) rejon gminy Gołymin-Ośrodek należy do wschodniej, chłodniejszej (mazowieckiej) części dzielnicy środkowej, która obejmuje dorzecza środkowej Warty i środkowej Wisły. Według natomiast klasyfikacji Romera obszar gminy Gołymin-Ośrodek reprezentuje typ klimatu Wielkich Dolin charakteryzującej się niedoborem opadów. Najważniejsze wskaźniki klimatyczne obszaru gminy to:

- średnia temperatura powietrza wynosi 7,5 °C;
- średnia temperatura najcieplejszego miesiąca lipca wynosi 18,4 °C, zaś najchłodniejszego (luty) minus 3,7 °C;
- średnia roczna suma opadów wynosi ok. 550 mm z najwyższymi w lipcu i sierpniu i najniższymi w kwietniu i październiku;

Dominują wiatry zachodnie (ok. 16,5 %), północno zachodnie (14,0 %), południowo zachodnie (12,8 %), rzadko wschodnie (4,7 %) i południowe (6,2 %).

Szata roślinna

Szata roślinna gminy Gołymin-Ośrodek jest wynikiem działalności człowieka. Antropopresja doprowadziła do znacznego ograniczenia arealu lasów na tym terenie. Obecnie zajmują one powierzchnię 414,8 ha, co stanowi jedynie 3,75 % powierzchni gminy. Jest to wskaźnik bardzo niski, zważywszy, że przyjmuje się, że na terenach nizinnych potrzeba dolesień występuje już przy wskaźniku 15 %. Obszary większych kompleksów leśnych występują w rejonie wsi Stare Garnowo, Garnowo Duże, Osiek-Wólka, Osiek-Aleksandrowo i Nasierowo Górne, gdzie zlokalizowanych jest ok. 50 % ogólnego arealu lasów. W składzie drzewostanu dominuje sosna z niewielką domieszką brzozy, leszczyny, jarzębiny i innych krzewów liściastych. W obszarach zalesień śródpolnych, wzdłuż cieków wodnych przeważają brzozy i olchy. Wiek drzewostanu w większości nie przekracza 50 lat. W strukturze własności przeważają prywatne lasy i grunty leśne, na które przypada 2/3 ogólnej powierzchni gminy. Pozostałe lasy państwowe administrowane są przez nadleśnictwo Ciechanów.

4. GOSPODARKA

Gmina Gołymin-Ośrodek przynależy do regionu o podstawowej funkcji rolniczej i dlatego też dominuje gospodarka rolna. Sprzyjają temu dobre gleby (wysokie wskaźniki bonitacji), w miarę korzystne warunki klimatyczne (dobre nasłonecznienie, łagodny klimat) oraz ukształtowanie powierzchni (łagodna rzeźba terenu).

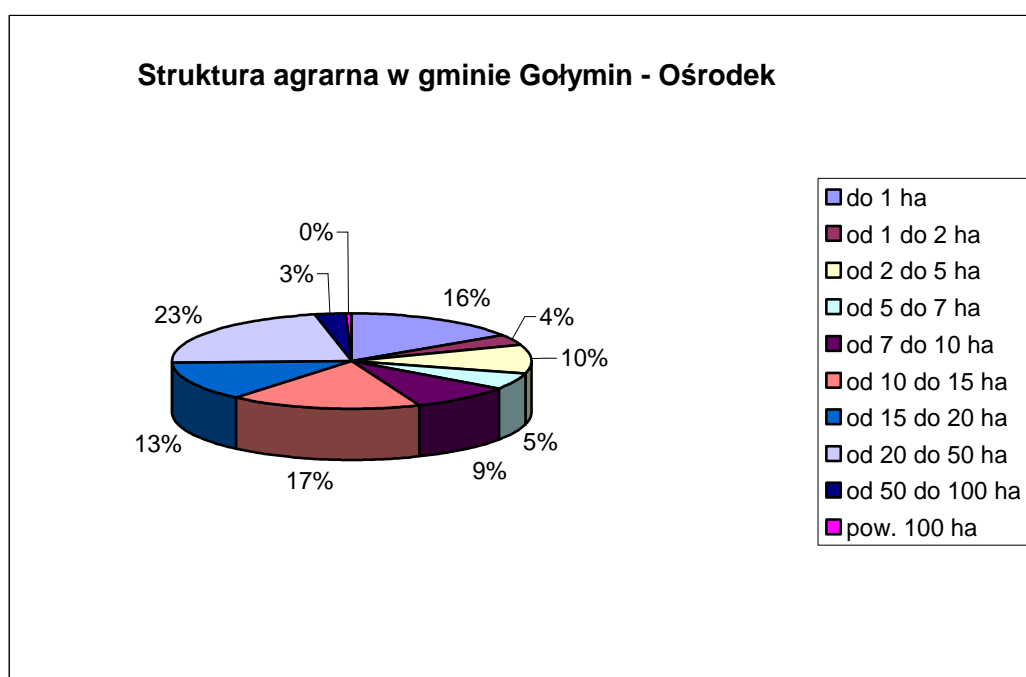
Rolnictwo

Na obszarze gminy dominującą a właściwie jedyną formą jest rolnictwo indywidualne. Struktura agrarna gminy jest bardzo korzystna. Najwięcej jest gospodarstw o powierzchni pomiędzy 20 i 50 ha.

Grupy obszarowe użytków rolnych	Liczba gospodarstw
Ogółem	601
do 1 ha	95
od 1 do 2 ha	22
od 2 do 5 ha	58
od 5 do 7 ha	33
od 7 do 10 ha	56
od 10 do 15 ha	103
od 15 do 20 ha	80
od 20 do 50 ha	134
od 50 do 100 ha	17
pow. 100 ha	3

* Podstawa: Dane GUS – Powszechny Spis Rolny 2002 r.

Poniżej przedstawiono wykres graficzny dotyczący struktury agrarnej w gminie Gołymin-Ośrodek (dane z Powszechnego Spisu Rolnego 2002 r.)

Produkcja roślinna i zwierzęca

W strukturze zasiewów dominują zboża. Na dalszych miejscach lokują się rośliny okopowe i warzywa. Wynika to z przydatności gleb, warunków klimatycznych (niski wskaźnik opadów atmosferycznych) oraz opłacalności produkcji.

Powierzchnia zasiewów

Wyszczególnienie	Ogółem	
	w ha	Ilość Gospodarstw
pszenica		
- jara	694,30	218
- ozima	1 885,29	361
żyto	1 026,22	285
jęczmień		
- jary	544,99	218
- ozimy	66,38	52
owies	265,09	124
pszenżyto		
- jare	57,92	26
- ozime	582,06	224
mieszanki zbóż		
- jare	753,41	275
- ozime	108,38	36
ziemniaki	365,13	391
buraki cukrowe	498,20	189
warzywa	16,71	169
rzepak ozimy	439,34	73

*Podstawa: Dane GUS Powszechny Spis Rolny 2002 r.

Hodowla obejmuje głównie trzodę chlewną i bydło. Jest to konsekwencją struktury zasiewów (zboża) oraz udziału użytków zielonych w ogólnej ilości użytków rolnych. Wysoki odsetek gospodarstw utrzymujących oba typy produkcji wskazuje na brak specjalizacji w hodowli. Bez zwierząt gospodarskich funkcjonowało 169 gospodarstw rolnych.

Zwierzęta hodowlane	Ilość sztuk	Ilość gospodarstw
Bydło	3 856	403
- w tym krowy	1 808	377
Trzoda chlewna	10 788	347
- w tym lochy	1 243	
Konie	77	37
Kozy	33	Bd.
Kury	14 272	Bd.
- w tym nioski	7 411	

*Podstawa: Dane GUS Powszechny Spis Rolny 2002 r.

Rolnicy gospodarzący w gminie Gołymin-Ośrodek dysponują 714 ciągnikami rolniczymi, 34 samochodami ciężarowymi, 106 kombajnami zbożowymi, 88 kombajnami ziemniaczanymi i 41 kombajnami buraczanymi.

Pozarolnicza działalność gospodarcza

Na terenie gminy brak jest znaczących podmiotów gospodarczych. Z uwagi na rolniczą funkcję gminy dominują drobne zakłady produkcyjne, naprawcze i usługowe. Najwięcej zarejestrowanych podmiotów funkcjonuje w handlu, naprawach pojazdów i budownictwie. Największym pracodawcą jest Zakład Przetwórstwa Mięsnego Bukalski&Peplowski w Gołyminie-Ośrodku oraz tamtejsza Piekarnia. Pozostałe podmioty gospodarcze oparte są na samozatrudnieniu prowadzących je osób bądź zatrudniają 2-3 pracowników.

Poniżej przedstawiono ilość jednostek gospodarczych w systemie REGON w latach 2003-2006:

Obręb	Lata			
	2006	2005	2004	2003
Gmina Gołymin-Ośrodek ogółem	195	193	190	210
publiczne	9	9	9	9
prywatne	186	184	181	201

*Podstawa: Dane GUS

Handel

Sieć sklepów na terenie gminy Gołymin-Ośrodek jest dobrze rozwinięta i dostosowana do potrzeb lokalnego rynku. Dominują placówki oparte na samozatrudnieniu prowadzących je osób i ich rodzin. Jak w całym kraju poddane są one presji ze strony dużych sieci handlowych.

Poniżej przedstawiono ilość sklepów w gminie Gołymin Ośrodek w latach 2005 - 2007:

Gmina Gołymin-Ośrodek	Lata		
	2007	2006	2005
Ilość sklepów	19	18	18
Ilość pracowników w sklepach	31	29	29

* Podstawa: Dane Urzędu Gminy

5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

5.1. Ścieki i odpady

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Powstające na terenie gminy ścieki to ścieki socjalno-bytowe wynikające z zamieszkania ludzi oraz ścieki wynikające z prowadzonej działalności rolniczej. Problemem gminy pozostaje dysproporcja pomiędzy rozwojem sieci wodociągowej i brakiem funkcjonującej sieci kanalizacji sanitarnej. Jedyna oczyszczalnia ścieków funkcjonuje przy Szkole Podstawowej i Publicznym Gimnazjum w Gołyminie-Ośrodku i obsługuje te placówki oraz budynek przyszkolny, w którym mieszkają nauczyciele. Została ona oddana do użytku w 1998 r. i oczyszcza ok. 10 m³ ścieków na dobę, choć jej moc przerobowa jest ponad dwuipółkrotnie większa. Układ technologiczny złożony jest z osadnika wstępnego i złoża biologicznego typu Bioclere -15. Po oczyszczeniu, kolektorem o długości ponad 130 m ścieki przesyłane są za pośrednictwem rowu melioracyjnego do rzeki Sony.

Pozostałe powstające na terenie gminy ścieki bytowe gromadzone są w zamkniętych zbiornikach bezodpływowych i powinny być wywożone do punktów zlewnych oczyszczalni. Jednakże w praktyce jedynie część ścieków oczyszczana jest w ten sposób, część zaś wywożona jest na pola bądź wprowadzana bezpośrednio do cieków wodnych. Niektóre z używanych zbiorników są nieszczelne (często na skutek świadomego działania ich właścicieli) i mogą powodować przedostawanie się zanieczyszczeń do wód gruntowych. Gospodarka ściekowa wymaga szybkich rozwiązań z uwagi na fakt, że gmina prawie w całości jest zwodociągowana i postępującemu zużyciu wody nie towarzyszy rozwój sieci kanalizacyjnej. W planie zagospodarowania przestrzennego gminy Gołymin-Ośrodek przewidziano lokalizację dwóch gminnych oczyszczalni ścieków w Gołyminie-Ośrodku i Wróblewie. Rozpatrywany jest również wariant przyłączenia niektórych miejscowości do systemów kanalizacji sanitarnej innych gmin.

Gospodarka odpadami

Powstające na terenie gminy Gołymin-Ośrodek odpady to głównie odpady komunalne. Odbiorem i wywozem nieczystości stałych zajmują się wyspecjalizowane podmioty gospodarcze, które dostarczają zebrane odpady na największe składowisko znajdujące się w pobliskiej gminie Ciechanów (Wola Pawłowska). Zgodnie z obowiązującymi trendami na terenie gminy nie projektuje się budowy lokalnego gminnego wysypiska śmieci. Obecnie szansę mają duże nowoczesne składowiska wyposażone w odpowiednią infrastrukturę (sortownie, kompostownie, stanowiska przetwarzania). W gminie Gołymin-Ośrodek systematyczny wywóz odpadów komunalnych zorganizowany jest w miejscowości Gołymin-Ośrodek, *gdzie ustawiono* trzy pojemniki 1100 – litrowe i jeden o pojemności 660 l

oraz w miejscowości Gogole Wielkie (jeden pojemnik 1100 l). Również funkcjonujące na terenie gminy jednostki gospodarcze wyposażone są w pojemniki o odpowiednich gabarytach (660 l – 2 szt., 240 l – 11 szt., 110 l – 15 szt.). W pozostałych sołectwach nie prowadzi się zorganizowanej zbiórki odpadów komunalnych. Na obszarach, gdzie taki system zorganizowano nie prowadzi się jednak w dużej skali selektywnej zbiórki odpadów. Jedyne punkty takiej zbiórki znajdują się przy szkołach podstawowych w Gostkowie i w Gołyminie – Ośrodku, przy przystankach PKS we Wróblewie i w Gołyminie – Ośrodku, przy remizie OSP w Watkowie oraz w miejscowościach : Pajewo Wielkie, Osiek – Aleksandrowo i Nasierowo Górne.

Ilości wytworzonych na terenie gminy odpadów komunalnych w 2007 roku kształtowały się następująco:

- ogółem - 321 ton
- odpadów selektywnie zebranych - 5,40 tony
- w tym :**
  - szkła - 4,70 tony
  - tworzywa sztuczne - 0,70 tony.

Na terenie gminy nie funkcjonują podmioty, które wytwarzałyby odpady niebezpieczne. Specyficzne odpady takie jak zużyte akumulatory czy opakowania po środkach ochrony roślin zwracane są w punktach ich zakupu.

5.2. Zaopatrzenie i pobór wody

Sieci wodociągowe

Gmina Gołymín-Ośrodek charakteryzuje się bardzo wysokim stopniem zwodociągowania. Rozpoczęty jeszcze w latach osiemdziesiątych proces wodociągowania został już praktycznie zakończony. Ostatnią inwestycją była rozbudowa gminnej sieci wodociągowej w zabudowie kolonijnej, która była realizowana na terenie następujących miejscowości : Zawady Dworskie, Gołymín – Południe, Garnowo Duże, Osiek - Aleksandrowo, Osiek – Wólka, Osiek Górny, Watkowo, Wola Gołymińska, Konarzewo – Marcisze, Pajewo Wielkie i Obiedzino Górne. Dzięki tej inwestycji jedynie nieliczne gospodarstwa nie posiadają przyłącza wodociągowego. Nie wynika to z braku możliwości technicznych (praktycznie z każdego miejsca na terenie odległość od wodociągu wynosi mniej niż 1000 m), lecz rachunku ekonomicznego wskazującego na nieopłacalność wodociągowania zagród w zabudowie bardzo rozproszonej. Zaopatrzenie w wodę realizowane jest z 3 ujęć zlokalizowanych na terenie gminy. Są to ujęcia w Gogolach Wielkich, Starym Kałęczynie

i Pajewie Wielkim. Dodatkowo możliwy jest pobór wody z 8 mniejszych studni pracujących na lokalne potrzeby oraz ewentualne uruchomienie nieeksploatowanego ujęcia wody w SKR w Gołyminie-Ośrodku. Sieć obsługiwana jest przez Zakład Usług Wodnych w Mławie. Łączne zasoby eksploatacyjne gminnych ujęć wody wynoszą 226,4 m³/h.

Podstawowe dane dotyczące systemu zaopatrzenia w wodę w gminie Gołymin-Ośrodek według stanu na dzień 31.12. 2007 r. przedstawiają się następująco:

- długość sieci wodociągowej – 150,7 km
- liczba przyłączy do sieci wodociągowej – 878;
- łączne zużycie wody – 199,5 tys. m³;
- średnie zużycie wody na 1 mieszkańca/doba – 129 l.

5.3. Gospodarka energetyczna

Elektroenergetyka

Sieć energetyczna jest dobrze rozwinięta i stanowi jednolity system krajowy. Energia dostarczana jest za pomocą sieci elektroenergetycznych średniego napięcia poprzez linie napowietrzne 110 kV Płock – Ciechanów – Przasnysz z Głównego Punktu zasilania 110/15 kV. Do poszczególnych odbiorców energia dostarczana jest systemami sieci niskiego napięcia 15 kV, za pośrednictwem stacji transformatorowych 15/04,KV.

Siecią elektroenergetyczną zarządza Zakład Energetyczny Płock – Rejon Energetyczny Ciechanów.

Obecny system zaopatrywania mieszkańców w energię elektryczną w pełni pokrywa istniejące zapotrzebowanie, jednakże wymaga on stopniowej modernizacji polegającej chociażby na zastępowaniu linii napowietrznych bardziej nowoczesnymi kablami podziemnymi. Ponadto należy zauważyć, że przebieg linii wysokiego napięcia skutkuje koniecznością stosowania daleko idących ograniczeń w planowaniu przestrzennym, z uwagi na towarzyszące przebiegowi linii strefy ochronne.

Gazownictwo

Na terenie gminy nie funkcjonuje sieć gazowa. Gazyfikacja gminy pozostaje jak dotąd w fazie koncepcyjnej. Projekty przewidują przyłączenie odbiorców do sieci gazowej z układu przyłączeniowego znajdującego się w gminie Opinogóra Górna. Jednakże ewentualna gazyfikacja dotyczyć będzie jedynie obszarów o zwartej zabudowie. Jak dotąd mieszkańcy wykorzystują gaz gromadzony w butlach bądź w zbiornikach przydomowych.

Ciepłownictwo

Podstawowa sieć wsi to typowa zabudowa wiejska z przewagą domów jednorodzinnych wolnostojących, gdzie źródła ciepła mają charakter dowolny. Stosowane są rozwiązania indywidualne, jednak z przewagą wykorzystania węgla. Również obiekty użyteczności publicznej opalane są głównie węglem. Na terenie gminy brak jest znaczących systemów zbiorowego zaopatrywania odbiorców w ciepło.

Poprawa jakości powietrza

Powietrze atmosferyczne oprócz wód powierzchniowych jest najbardziej wrażliwym na zanieczyszczenia komponentem środowiska, a jednocześnie bezpośrednio decydującym o warunkach życia człowieka, zwierząt i roślin. Gmina Gołymin-Ośrodek jest gminą typowo rolniczą. Poza niewielkimi oddziaływaniami zanieczyszczeń przenoszonych spoza jej terenu wpływ na jakość powietrza mają lokalne źródła emisji zanieczyszczeń.

Są to przede wszystkim:

- niskie emitory z kotłowni gospodarstw domowych opalanych przede wszystkim węglem;
- emitory z zakładów przetwórczych i usługowych;
- źródła mobilne (pojazdy samochodowe);
- odory wynikające z prowadzonej działalności rolniczej.

Stan higieny atmosfery na terenie gminy jest dość dobry. Utrzymanie właściwych warunków czystości atmosfery przy wzroście zagrożeń ze strony dużych źródeł zanieczyszczeń o oddziaływaniu regionalnym i przy warunkach naturalnych sprzyjających koncentracji zanieczyszczeń wymaga szeregu działań dotyczących uporządkowania przede wszystkim gospodarki cieplnej, utrzymania istniejących warunków przewietrzania, ograniczenia negatywnego oddziaływania obiektów uciążliwych. Pożądanym byłoby zastępowanie lokalnych ciepłowni węglowych nowoczesnymi urządzeniami spalającymi olej opałowy lub gaz. Na stan jakości powietrza niekorzystny wpływ ma również niska lesistość zarówno gminy jak i powiatu. Obszar gminy należy do klasy wynikowej A dla wszystkich zanieczyszczeń (SO_2 , NO_2 , Pb, C_6H_6 , CO, O_3). Oznacza to że zanieczyszczenia nie przekraczają dopuszczalnych poziomów nawet bez stosowania marginesów tolerancji. Jedynie ze względu na wyniki dotyczące pyłu zawieszonego PM10 obszar gminy zaklasyfikowano do klasy B.

5.4. System komunikacji

Drogi

Sieć drogowa na terenie gminy Gołymin-Ośrodek jest stosunkowo słabo rozwinięta. Wskaźnik gęstości dróg wyrażany jako stosunek długości dróg i nawierzchni ulepszonej na 100 km² wynosi 36,4 i znacznie odbiega od średniej krajowej (62,0).

Na system drogowy gminy składają się następujące kategorie dróg:

- drogi krajowe;
- drogi wojewódzkie;
- drogi powiatowe;
- drogi gminne.

Drogi krajowe

Osią komunikacyjną gminy jest droga krajowa nr 60 relacji Kutno – Płock – Ciechanów – Ostrów Mazowiecka. Przez tę drogę gmina włączona jest do krajowego systemu komunikacyjnego. Pełni ona rolę ważnego traktu tranzytowego prowadzącego z zachodu na wschód Europy. Połączona jest z drogami krajowymi nr 18 i 10 co powoduje znaczne natężenie ruchu również z innych kierunków. Skutkuje to podwyższonym zużyciem nawierzchni drogi, której techniczny stan nawierzchni nie jest zadowalający. Również pozostałe wymagania stawiane drogom tej klasy nie są spełnione. Dotyczy to w szczególności szerokości w liniach rozgraniczających, typu powiązań, odstępów pomiędzy skrzyżowaniami, szerokości pasa ruchu oraz szerokości poboczy. Sytuację pogarszają liczne zjazdy do pól i zagród oraz brak wolnego pasa ruchu i towarzyszącej ścieżki rowerowej. Powoduje to spadek bezpieczeństwa na drodze.

Drogą zarządza Obwód Dróg Krajowych w Przasnyszu podlegający Centralnemu Oddziałowi Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie.

Długość drogi krajowej nr 60 Kutno – Płock – Ciechanów – Ostrów Mazowiecka stanowiącej element „Wielkiej Obwodnicy Mazowsza” na terenie gminy wynosi 15,32 km.

Drogi wojewódzkie

Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 618 relacji Gołymin-Ośrodek – Pułtusk – Wyszaków. W Gołyminie-Ośrodku krzyżuje się ona z drogą krajową nr 60. Została zaliczona do kategorii dróg głównych (klasa G). Droga ta nie odpowiada wymaganiom stawianym takim drogom głównie z uwagi na szerokość pasa ruchu oraz szerokość poboczy. Również tutaj brakuje towarzyszącej infrastruktury w postaci chodników czy ścieżki rowerowej.

Droga zarządzana jest przez Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich z siedzibą w Warszawie. Bezpośredni nadzór nad drogą sprawuje Rejon Drogowy Wołomin-Nowy Dwór Mazowiecki.

Długość drogi wojewódzkiej nr 618 na terenie gminy Gołymin-Ośrodek wynosi 4,878 km.

Drogi powiatowe

Na terenie gminy istnieją następujące drogi powiatowe:

- 07508 Gołymin-Ośrodek – Łukowo – Krasne;
- 07513 Pałuki – Nieradowo;
- 07514 Wróblewo – Pajewo Wielkie – Gołymin-Ośrodek;
- 07536 Gołotczyzna – Nasierowo-Dziurawieniec;
- 07544 Sońsk – Ciemnowo – Gołymin-Ośrodek;
- 07545 Gogole Wielkie – Pajewo Wielkie;
- 07549 Osiek-Aleksandrowo – Skaszewo Nowe;
- 07748 Strzegocin – Gołymin-Ośrodek;

Drogi te zaliczono do klas G (drogi główne), Z (drogi zbiorcze) i L (drogi lokalne). Większość dróg powiatowych na terenie gminy nie spełnia wymogów stawianych drogom tej kategorii. Dotyczy to w szczególności linii rozgraniczających drogi i szerokości pasa drogowego. Drogami tymi zarządza Powiatowy Zarząd Dróg w Ciechanowie. Łączna długość dróg powiatowych na terenie gminy wynosi 43,4 km

Drogi gminne

Na terenie gminy Gołymin-Ośrodek ustanowiono Uchwałą Rady Gminy 64 drogi gminne o łącznej długości 206 km (w tym drogi klasy L – 133 km, drogi dojazdowe – 73 km). Ponadto funkcjonują odcinki dróg zakładowych oraz dojazdowych do pól i prawnych jednostek organizacyjnych funkcjonujące jako drogi wewnętrzne.

Wśród dróg gminnych dominują drogi o nawierzchni gruntowej i ulepszonej. Jedynie 17,8 km tych dróg (ok. 13,4%) to drogi o nawierzchni bitumicznej.

Drogi gminne zarządzane są przez samorząd gminy Gołymin-Ośrodek, do którego obowiązków należą wszystkie czynności związane z funkcjonowaniem dróg. W szczególności jest to planowanie, budowa dróg i mostów, modernizacja i utrzymanie dróg gminnych.

Przewozy pasażerów

Komunikację zbiorową na terenie gminy zapewnia przedsiębiorstwo PKS Ciechanów. Obsługuje ono wszystkie ważniejsze ciągi drogowe i kierunki w gminie. Możliwe są również

bezpośrednie połączenia z Białymstokiem, Makowem Mazowieckim, Łomżą, Ostrołęką, Płockiem, Pułtuskim i Zakopanem. Przystanki autobusowe w dużej części, ku wygodzie pasażerów wyposażone są w wiaty.

Komunikacja lotnicza i wodna na terenie gminy nie występuje.

5.5. Infrastruktura komunikacji elektronicznej

Na całym obszarze gminy dostępna jest telefonia przewodowa i potrzeby mieszkańców mogą być w pełni zaspokojone. Jedynym ograniczeniem jest bariera kosztowa występująca po stronie indywidualnych odbiorców. Ponadto gmina pozostaje w całości w zasięgu następujących stacji bazowych telefonii komórkowej:

- PTK Centertel;
- ERA GSM;
- PLUS GSM.

6. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

6.1. System edukacji

Szkoły

Na terenie gminy funkcjonują niżej wymienione placówki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa w Gostkowie;
- Zespół Placówek Oświatowych w Gołyminie-Ośrodku składający się ze Szkoły Podstawowej i Gminnego Przedszkola;
- Publiczne Gimnazjum w Gołyminie-Ośrodku;

W najlepszym stanie technicznym jest Szkoła Podstawowa w Gostkowie, gruntownie zmodernizowana w latach 2000-2002. Szkoła jest wyposażona w salę komputerową z dostępem do Internetu. Jednakże brak jest sali gimnastycznej.

Szkolnictwo publiczne podstawowe i gimnazjalne w roku szkolnym
2006/2007:

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość
1	Liczba szkół podstawowych	2
2	Liczba oddziałów szkół podstawowych	19
3	Liczba uczniów w szkołach podstawowych	335
4	Liczba gimnazjów	1

5	Liczba uczniów gimnazjum	184
6	Liczba oddziałów gimnazjum	8
7	Razem uczniów	519
8	Przedszkola	1
9	Liczba wychowanków w przedszkolach	17
10	Liczba oddziałów „0”	3
11	Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych „0”	53

*Podstawa: dane Urzędu Gminy Gołymin-Ośrodek

Średnia liczba dzieci i oddziałów w szkołach gminy w latach 2004-2007 :

Rok szkolny	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Średnia liczba dzieci w oddziale
2004/2005	665	35	19
2005/2006	603	32	19
2006/2007	572	30	19

*Podstawa: dane Urzędu Gminy Gołymin-Ośrodek

Na terenie gminy nie ma szkół ponadgimnazjalnych. Młodzież najczęściej kontynuuje naukę w szkołach zlokalizowanych w Ciechanowie, Pułtusk i Makowie Mazowieckim.

Z ośrodków akademickich najczęściej wybierane są Pułtusk, Ciechanów, Olsztyn i Warszawa.

6.2. Kultura i sport

Kultura

Na terenie gminy nie funkcjonuje dom kultury. Pewne formy animacji kultury prowadzone są w szkołach oraz w remizach strażackich zlokalizowanych na terenie gminy. Działania w tym celu podejmuje Urząd Gminy oraz Gminna Biblioteka Publiczna.

Biblioteki

Na terenie gminy funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna posiadająca w swoich zbiorach 14 055 woluminów. W bibliotece zarejestrowanych było 607 czytelników. W ciągu 2007 roku z gminnego księgozbioru dokonano ok. 11 064 wypożyczeń. Ponadto funkcjonuje biblioteka przy Zespole Placówek Oświatowych w Gołyminie-Ośrodku obsługująca Publiczne Gimnazjum i Szkołę Podstawową.

Sport

Trudna sytuacja jednostek samorządu terytorialnego sprawia, że nie mogą one przeznaczać odpowiednio wysokich środków na sport. Dlatego też na terenie gminy nie funkcjonują kluby sportowe. Jediną formą zorganizowanego uprawiania sportu pozostają Uczniowskie Kluby Sportowe działające przy placówkach oświatowych. Jedynymi urządzeniami z zakresu infrastruktury sportowej w gminie jest zmodernizowane w 2006 roku boisko wielofunkcyjne ze sztuczną murawą w Gołyminie-Ośrodku oraz boiska przyszkolne w Gołyminie-Ośrodku i Gostkowie.

7. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

7.1. Ochrona zdrowia

Ochrona zdrowia na terenie gminy Gołymin-Ośrodek realizowana jest poprzez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Vita” w Gołyminie-Ośrodku powstały na bazie dawnego Gminnego Ośrodka Zdrowia. W placówce zatrudnieni są dwaj lekarze – internista i stomatolog oraz obsługa pielęgniarska. Specjalistyczna opieka zdrowotna oraz leczenie na poziomie szpitalnym realizowane są za pośrednictwem placówek ochrony zdrowia w pobliskim Ciechanowie.

Zaopatrzenie w leki zapewnia jedna apteka zlokalizowana na terenie gminy.

7.2. Opieka Społeczna

Opieka społeczna w gminie wykonywana jest poprzez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Bezpośrednie wsparcie socjalne udzielane jest najczęściej rodzinom wielodzietnym, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, dotkniętych bezrobociem oraz właścicielom gospodarstw rolnych o małej powierzchni i słabej klasie użytkowanych gruntów. Pomoc kierowana jest również do rodzin patologicznych, osób nieporadnych życiowo, ludzi starych czy przewlekle chorych. Pomoc społeczna angażuje znaczne środki pochodzące z gminnego budżetu, które w innej sytuacji można by przeznaczyć na inwestycje prorozwojowe. Uzupełnieniem działań gminy jest praca Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz działalność parafialnych oddziałów CARITAS.

Przedstawiono tabelaryczne dane dotyczące udzielonego wsparcia socjalnego w gminie Gołymin-Ośrodek w zależności od powodów trudnej sytuacji życiowej.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba osób				Liczba osób w tych rodzinach			
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
Ubóstwo	60	35	40	40	228	158	175	175
Sieroctwo	-	-	-	-	-	-	-	-
Bezdomność	1	2	1	1	1	2	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	11	11	11	10	44	44	58	64
Bezrobocie	92	92	92	92	432	432	432	432
Niepełnosprawność	12	12	12	12	72	72	72	72
Długotrwała choroba	9	9	9	9	65	65	65	65
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego:	45	45	46	48	274	274	279	279
w tym:								
- rodziny niepełne	5	5	4	4	18	18	16	16
- rodziny wielodzietne	30	22	23	24	158	158	164	161
Alkoholizm	4	10	12	12	61	61	73	73
Narkomania	-	-	-	-	-	-	-	-
Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2	1	-	2	8	1	-
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	-	-	271	13	-	-	-	13

*Podstawa: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gołyminie-Ośrodku

Wykorzystanie środków finansowych ogółem (za 2007 r.)

Zadania	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	%
Zadania zlecone gminie	99 904	99 904	100
Zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne	1 200 000	1 049 191	87,5
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	8 600	8 600	100
Zadania własne gminy, w tym :	171 340	171 114	99,9
- zasiłki celowe i w naturze	30 000	29 804	99,3
- dotacja celowa na dożywianie dzieci w szkole	59 164	59 164	100

*Podstawa: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gołyminie-Ośrodku wg stanu na 31.12.2007r.

Wykorzystanie środków finansowych ogółem (za 2007 r.)

Rodzaj pomocy	Nakłady (PLN)	Ilość osób/ilość świadczeń [2007 r.]
Zasiłki stałe	83 414	20/198
Zasiłki stałe wyrównawcze	-	-
Zasiłki rodzinne	781 204	559/10970
Zasiłki pielęgnacyjne	190 329	98/970
Zasiłki z tytułu macierzyństwa	-	-
Renty socjalne	-	-
Zasiłki okresowe	63 690	62/306
Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	11 752	8/91
Zasiłki okresowe gwarantowane	-	-
Ogółem dotacja	1 130 389	-

*Podstawa: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gołyminie-Ośrodku wg stanu na 31.12.2007 r.

8. DZIEDZICTWO KULTUROWE

Do rejestru zabytków na terenie gminy Gołymień-Ośrodek wpisano następujące obiekty:

- Zespół sakralny w Gołyminie-Ośrodku, na który składają się rzymsko-katolicki kościół parafialny (z połowy XVI w.) z pozostającymi w nim zabytkami ruchomymi oraz dzwonnica drewniana (koniec XIX w.), plebania murowana (początek XX w.) i cmentarz przykościelny. Obiekty są na bieżąco konserwowane i pozostają w dobrym stanie technicznym.
- Zespół dworski w Morawce obejmujący dwór murowany (XIX w.), budynki gospodarskie i park krajobrazowy. Zachowany jest układ kompozycyjny oraz pozostający w nim stary drzewostan (powstały w połowie XIX w.). Obecnie stan techniczny obiektów jest niezadowolający.

Ochroną konserwatorską na terenie gminy objęto:

- Zespół dworski w Osieku-Aleksandrowie, na który składają się dwór drewniany (z końca XIX w.) i park podworski (z ok. 1900 r.) o powierzchni ok. 7 ha z bogatym drzewostanem. Wokół parku funkcjonuje strefa ochrony konserwatorskiej i ekologicznej oraz towarzysząca jej infrastruktura w postaci budynku mieszkalnego

i gospodarczego. Dzięki bieżącym naprawom i remontom stan techniczny obiektu jest poprawny. Obecnie stanowi własność osoby prywatnej.

- Zespół dworski we Wróblewie składający się z dworu murowanego (pocz. XX w.), spichlerza z cegły (1920 r.) oraz parku podworskiego o powierzchni 6,0 ha z drzewostanem o dużej wartości przyrodniczej. Obecnie obiekty wymagają remontu.
- Zespół dworski w Pajewie Wielkim składający się z dworu drewnianego (połowa XVII w.), budynku gospodarczego (lata 20 XX w.) resztek parku (z II połowy XIX w.) oraz przebudowanego czworaka. Obiekty pozostają w bardzo złym stanie technicznym.
- Park dworski w Garnowie Dużym. Ochrona konserwatorska obejmuje południową część parku z dojazdową aleją jesionową.
- Pozostałości parku (z początku XX w.) w Gostkowie.
- Pozostałości parku w Gołyminie-Ośrodku (z końca XVIII w.). Na terenie parku znajdują się liczne pomniki przyrody w tym, aleja 17 lip drobnolistnych.

Ponadto na terenie gminy zachowania wymagają układy zabudowy wiejskiej będące charakterystyczne dla wsi mazowieckiej. Takie obszary występują we wsiach: Garnowo Duże, Gołyminek-Ośrodek, Konarzewo-Sławki, Ruszkowo i Wola Gołymińska. W wielu miejscowościach zachowały się również wiejskie chałupy drewniane i gospodarcze, które nie są obecnie użytkowane. Najwięcej takich obiektów znajduje się w Gołyminie-Ośrodku, Ruszkowie i Gogolach Wielkich. Podobne, warte zachowania budowle to budynek gospodarski w Zawadach Dworskich oraz znajdujący się w Gogolach Wielkich spichlerz (z lat trzydziestych XX w.).

Charakterystycznym dla gminy jest występowanie kapliczek i krzyży przydrożnych, które oprócz funkcji sakralnych były wyznacznikami dawnych układów komunikacyjnych. Najciekawsze obiekty znajdują się w Gołyminie-Ośrodku, Konarzewie-Marciszach, Osieku-Wólce, Osieku-Aleksandrowie, Pajewie-Szwelicach, Watkowie i Woli Gołymińskiej.

Zabytkami są również cmentarze i miejsca spoczynku:

- cmentarz parafialny w Gołyminie-Ośrodku o powierzchni 2,5 ha (z XIX w.). Ochroną objęto ok. 40 nagrobków (z XIX i początku XX w.).
- cmentarz w Gostkowie pochodzący z okresu I wojny światowej. Obiekt jest zaniedbany i zdewastowany.
- mogiła zbiorowa z płytą poświęconą poległym powstańcom powstania styczniowego (1863 r.) w Osieku Górnym.

9. OCHRONA ŚRODOWISKA

Pomniki przyrody

Pomniki przyrody w gminie Gołymin-Ośrodek znajdują się w głównie parkach podworskich zlokalizowanych na terenie gminy. Ich spis ujęto w poniższym zestawieniu.

Lp.	Pomnik przyrody	Gatunek drzewa	Ilość drzew	Lokalizacja
1	Drzewo	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	2	Morawka – teren parku
2	Drzewo	Grusza pospolita (<i>Pyrrus communis</i>)	1	Morawka Sąsiedztwo parku
3	Drzewo	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	1	Gołymin-Ośrodek Teren parku
4	Aleja	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	18	Gołymin-Ośrodek Teren parku
5	Aleja	Kasztanowiec (<i>Aesculus hippocastanum</i>)	26	Morawka – teren parku
6	Aleja	Jesion wyniosły (<i>fraxinus excelsior</i>)	59	Garnowo Duże Teren parku
7	Drzewo	Klon Zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	2	Osiek-Aleksandrowo
8	Drzewo	Jesion wyniosły (<i>fraxinus excelsior</i>)	2	Osiek-Aleksandrowo
9	Drzewo	Świerk pospolity (<i>Picea abies</i>)	2	Osiek-Aleksandrowo
10	Drzewo	Brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>)	1	Osiek-Aleksandrowo

10. TURYSTYKA

Gmina Gołymin-Ośrodek nie posiada zbyt dużego potencjału turystycznego z uwagi na brak naturalnych warunków (brak jezior, zbiorników zaporowych, znaczących rzek), jednak możliwy jest wzrost ruchu turystycznego. Czyste powietrze i środowisko, brak hałasu i zanieczyszczeń mogą być magnesem dla miejskich turystów spragnionych odpoczynku w sielskiej atmosferze. Na terenie gminy w miejscowości Pajewo-Szwelice funkcjonuje 1 gospodarstwo agroturystyczne posiadające 10 miejsc letniskowych. Prężnie działają 3 koła łowieckie:

- Wojskowe Koło Łowieckie „TUR” z siedziba w Makowie Mazowieckim;
- Koło Łowieckie „Basior” przy SGGW w Warszawie;
- Koło Łowieckie „Dzik” z siedzibą w Ciechanowie.

Miłośnicy wędkarstwa mogą łowić ryby na akwenu wodnym w Osieku-Aleksandrowie, gdzie działa również miejscowe Towarzystwo Wędkarskie. Obecność lasów pozwala na rekreacyjne wycieczki i spacer. Zabytkowe parki podworskie, inne zabytki kultury

materialnej, pomniki przyrody stwarzają szansę na czynny wypoczynek. Po rozbudowie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, budowie ścieżek pieszych czy rowerowych i aktywnej promocji możliwym byłoby przyciągnięcie na teren gminy turystów w ramach zarówno turystyki pobytowej jak i kwalifikowanej.

W gminie Gołymin-Ośrodek nie utworzono specjalnego stanowiska ds. rozwoju turystyki. Brak jest również punktu informacji turystycznej. Zadania związane z animacją turystyki prowadzą pracownicy gminy, na co dzień zajmujący się innymi zadaniami. Informacje na temat gminy dostępne są w wydany przez władze gminy folderze oraz w lokalnej prasie.

11. SYSTEM ZARZĄDZANIA GMINĄ

11.1. Administracja

W skład Rady Gminy Gołymin – Ośrodek wchodzi 15 radnych działających w 3 komisjach: Komisja Budżetowo-Gospodarcza, Komisja Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych oraz Komisja Rewizyjna. Ponadto w terenie działa 27 sołtysów. Gminą zarządza wójt. Wójt kieruje pracą urzędu przy pomocy sekretarza i skarbnika, którzy ponoszą odpowiedzialność przed wójtem za realizację swoich zadań.

Wójtowi podlegają pracownicy Urzędu Gminy, zorganizowani w dwóch referatach merytorycznych : Referat Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska i Referat Finansowy oraz na pięciu samodzielnych stanowiskach pracy.

Gminie podlega również 5 odrębnych jednostek organizacyjnych:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminna Biblioteka Publiczna
- Zespół Placówek Oświatowych
- Publiczne Gimnazjum
- Szkoła Podstawowa.

11.1. Budżet

Budżet gminy jest podstawowym aktem prawnym regulującym gminną gospodarkę finansową oraz filarem efektywnej działalności samorządu. Budżet zgodnie z uchwałą budżetową, określa plan dochodów i wydatków na każdy rok z uwzględnieniem uchwał okołobudżetowych, dotacji celowych i subwencji otrzymywanych z budżetu państwa.

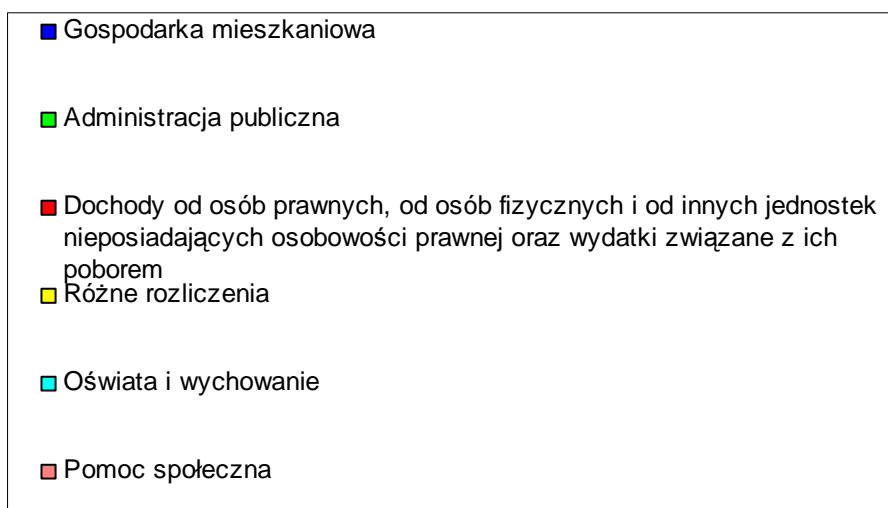
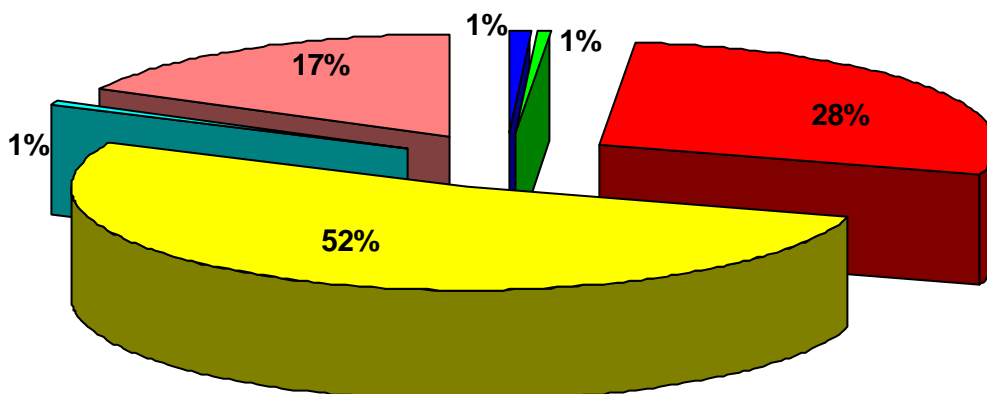
Budżet gminy na 2008 rok ustalono w następujących wielkościach: dochody budżetu - 8 502 440 zł, wydatki – 9 148 576 zł.

Tabela Nr 1. Dochody budżetu gminy na rok 2008

Lp.	Dochody	Kwota	%
1.	Ogółem	8 502 440	100
2.	Rolnictwo i łowiectwo	400	-
3.	Gospodarka mieszkaniowa	81 300	0,96
4.	Administracja publiczna	48 287	0,57
5.	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	670	0,01
6.	Bezpieczeństwo publiczne	400	-
7.	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	2 389 739	28,11
8.	Różne rozliczenia	4 460 771	52,46
9.	Oświata i wychowanie	56 073	0,66
10.	Pomoc społeczna	1 460 000	17,17
11.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 800	0,06

Struktura dochodów gminy w 2008 r.

Głównym źródłem dochodów własnych gminy są wpływy z subwencji części oświatowej i wyrównawczej. Ich wysokość wynosi 4 460 771 zł i stanowi 52 % ogólnych dochodów gminy.

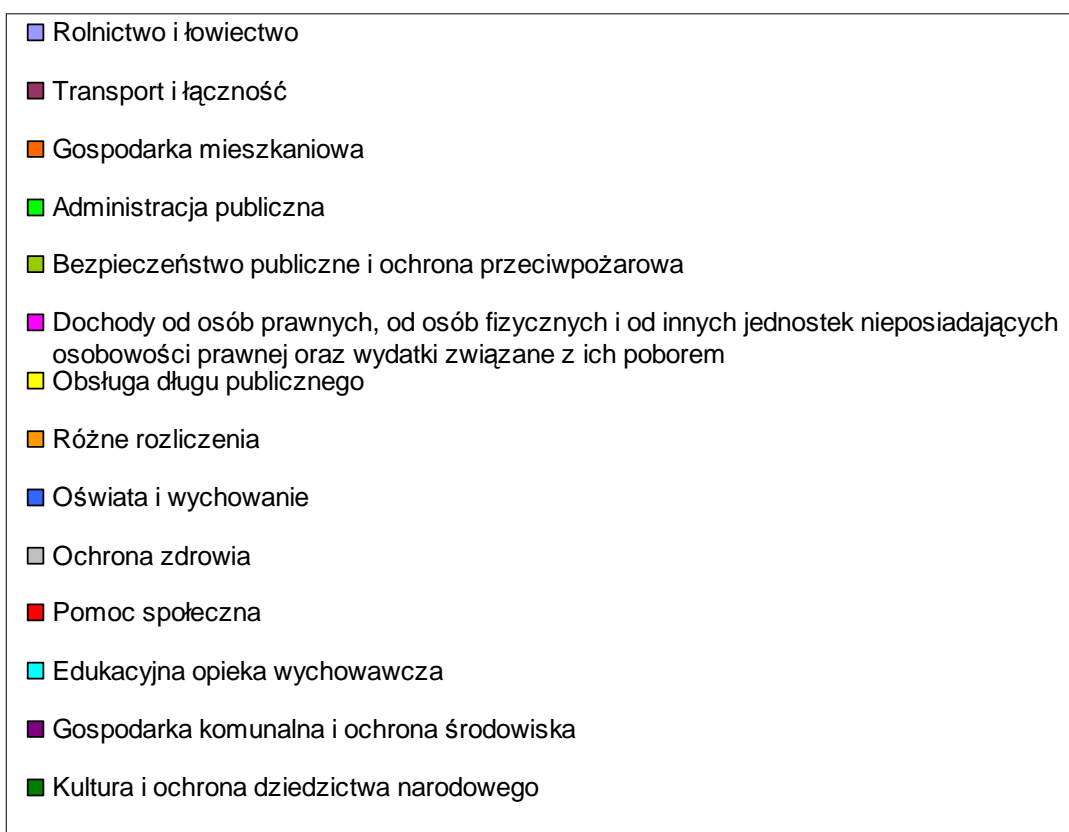
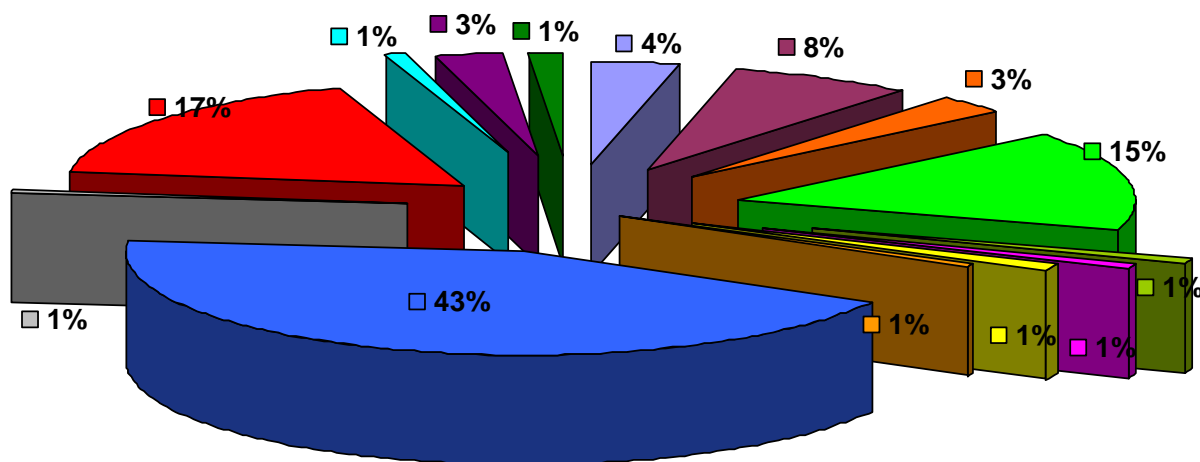
Kolejnym ważnym źródłem dochodów są dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych oraz udziały we wpływach z podatków dochodowych pozyskiwane od osób prawnych i fizycznych, a także od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej.

Ich udział w budżecie wynosi 2 389 739 zł i stanowi 28 % wszystkich wpływów. Niemały udział w dochodach gminy stanowią otrzymywane dotacje przez pomoc społeczną na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie, bo aż 17%.

Tabela Nr 2. Wydatki budżetu gminy na 2008 r.

Lp.	Wydatki	Kwota	%
1.	Ogółem	9 148 576	100
2.	Rolnictwo i łowiectwo	323 980	3,54
3.	Transport i łączność	697 000	7,62
4.	Gospodarka mieszkaniowa	260 500	2,85
5.	Administracja publiczna	1 432 998	15,66
6.	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej i ochrony prawa oraz sądownictwa	670	0,01
7.	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	84 550	0,92
8.	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	73 000	0,80
9.	Obsługa długu publicznego	90 000	0,98
10.	Różne rozliczenia	49 000	0,54
11.	Oświata i wychowanie	3 996 995	43,69
12.	Ochrona zdrowia	46 000	0,50
13.	Pomoc społeczna	1 627 208	17,79
14.	Edukacyjna opieka wychowawcza	70 175	0,77
15.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	259 500	2,84
16.	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	132 000	1,44
17.	Kultura fizyczna i sport	5 000	0,05

Struktura wydatków gminy w 2008 r.

Ze struktury wydatków na 2008 rok przedstawionych w tabeli Nr 2 wynika, że gmina najwięcej pieniędzy przeznaczy na oświatę i wychowanie (43%), pomoc społeczną (17%) oraz administrację (15%). Kolejną znaczącą pozycję w wydatkach zajmuje transport i łączność, bo około 700 tys. zł, co wiąże się z wykonaniem przebudowy dróg gminnych oraz

przygotowaniem dokumentacji technicznej dla kolejnych inwestycji. Również w dziale rolnictwo i łowiectwo przewidziano środki na wydatki związane z kontynuacją prac projektowych przy oczyszczalni ścieków i kanalizacji oraz rozbudową sieci wodociągowej w zabudowie kolonijnej.

Ogółem na 2008 rok zaplanowano na inwestycje kwotę w wysokości 1 208 tys. zł, z czego około 70% to wydatki związane z drogami i gospodarką wodno – ściekową. Pozostałe dotyczą przygotowania inwestycji modernizacji budynku Ośrodka Zdrowia, dokumentacji projektowo - kosztorysowej dla termomodernizacji budynków Zespołu Placówek Oświatowych i Publicznego Gimnazjum w Gołyminie – Ośrodka oraz informatyzacji Urzędu (zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania EOD).

12. LOKALNE MEDIA

Ważną rolę w życiu społecznym gminy odgrywają działające na jej terenie media. Jednym z nich – najważniejszym dla mieszkańców jest strona internetowa Urzędu Gminy www.golymin-osrodek.pl oraz Biuletyn Informacji Publicznej (www.uggolymin.bip.org.pl), gdzie można znaleźć najważniejsze informacje o działalności Urzędu, śledzić na bieżąco wydarzenia oraz zapoznać się z uchwałami Rady Gminy.

Gmina jest również objęta opieką mediów ponadlokalnych. Informacje lokalne zamieszczane są w „Tygodniku Ciechanowskim”.

CZĘŚĆ II. ANALIZA SWOT

1. UWAGI OGÓLNE

Analiza SWOT jest jedną z prostszych i najczęściej stosowanych technik analitycznych. Skróć SWOT pochodzi od czterech angielskich słów: **S**trengths (silne strony), **W**eaknesses (słabe strony), **O**pportunities (szanse), **T**hreats (zagrożenia).

Powyższe pojęcia należy rozumieć następująco:

- **SZANSE** - to zewnętrzne zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane będą impulsem rozwoju oraz osłabiają występujące negatywne zjawiska.
- **ZAGROŻENIA** - to wszystkie zewnętrzne zjawiska postrzegane jako bariery dla rozwoju gminy, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń musi być brane pod uwagę przy planowaniu podejmowanych działań.
- **MOCNE STRONY** - to walory wynikające z uwarunkowań wewnętrznych gminy, które w pozytywny sposób wyróżniają ją spośród innych. Mocne strony mogą być zarówno obiektywnie dane przez naturę (np. korzystne położenie) jak i być zasługą lokalnej społeczności (np. wysoki poziom mobilności i przedsiębiorczości)
- **SŁABE STRONY** - to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznego ukształtowania uwarunkowań wewnętrznych. Mogą one dotyczyć całej gminy, jak i jej części. Mogą dotyczyć wszystkich aspektów funkcjonowania gminy, bądź jej poszczególnych elementów.

Właściwe zdiagnozowanie poszczególnych czynników pozwoli na osiągnięcie celów, któremu służy analiza SWOT. Celem tym jest:

- unikanie zagrożeń,
- wykorzystywanie szans
- wzmocnianie słabych stron
- opieranie się na mocnych stronach.

W przedstawionych poniżej tabelach przyjęto podział tematyczny zbieżny w dużej mierze z tym zastosowanym w części opisowej „Profil społeczno-gospodarczy gminy”. Z tego względu wskazanie dodatnich i ujemnych czynników ujęto w formie tabelarycznych zestawień w poszczególnych grupach tematycznych.

2. TABELE ANALIZY SWOT

Tabela 1. Uwarunkowania ogólne

<p style="text-align: center;">Mocne strony</p> <p>Korzystne położenie gminy w bliskim sąsiedztwie Ciechanowa, Pułuska i Makowa Mazowieckiego. Czyste środowisko naturalne.</p>
<p style="text-align: center;">Słabe strony</p> <p>Brak bogactw naturalnych. Brak atrakcyjnych przyrodniczo terenów, w szczególności dużych kompleksów leśnych i znaczących zbiorników wody stojącej.</p>
<p style="text-align: center;">Szanse</p> <p>Przystąpienie Polski do WE i możliwość korzystania z funduszy strukturalnych.</p>
<p style="text-align: center;">Zagrożenia</p> <p>Dysproporcje w rozwoju poszczególnych miejscowości. Konkurencyjna pozycja sąsiednich gmin wobec potencjalnych inwestorów.</p>

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza

<p style="text-align: center;">Mocne strony</p> <p>Korzystna struktura agrarna manifestująca się wyższą od przeciętnej powierzchnią gospodarstw. Elastyczne, dostosowujące się do potrzeb rynku towarowe rolnictwo. Możliwości wyodrębnienia terenów pod inwestycje. Zrozumienie władz gminy i lokalnej społeczności dla działań związanych z pozyskiwaniem potencjalnych inwestorów.</p>
<p style="text-align: center;">Słabe strony</p> <p>Niewielka liczba podmiotów gospodarczych i ich słaba kondycja ekonomiczna. Wysoki poziom bezrobocia oraz występowanie ukrytego bezrobocia na wsi. Słabo rozwinięta sfera usług turystycznych. Niska siła nabywcza miejscowej ludności.</p>

Szanse
<p>Możliwości rozwojowe podmiotów gospodarczych wynikające z korzystania z funduszy strukturalnych dla małych przedsiębiorstw.</p> <p>Promocja działań dotyczących rozwoju lokalnego i powstanie wielu instytucji promujących wspierających rozwój lokalny zarówno na szczeblu WE i krajowym.</p>
Zagrożenia
<p>Duża konkurencja innych gmin w zabieganiu o lokowanie inwestycji na ich terenie.</p> <p>Brak stabilnej polityki państwa wobec samorządów.</p> <p>Nieprzychylnie, często zmieniające się prawo gospodarcze obwarowane koncesjami i pozwoleniami.</p> <p>Brak znaczących inwestorów zewnętrznych.</p> <p>Ograniczenia wynikające z rolniczego charakteru gminy i niewielkie możliwości dywersyfikacji działalności gospodarczej.</p>

Tabela 3. Ludność

Mocne strony
<p>Potencjał ludzki manifestujący się wykreowaniem liderów społeczności lokalnych w miejscowościach gminy.</p> <p>Stały wzrost wykształcenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych młodych ludzi.</p>
Słabe strony
<p>Niedostateczna aktywność społeczna ludności.</p> <p>Niski stopień integracji społeczności lokalnej.</p> <p>Duży odsetek mieszkańców utrzymujących się z pomocy społecznej.</p> <p>Brak myślenia lokalnej społeczności w kategoriach gminy jako wspólnoty samorządowej i zamykanie się w obrębie poszczególnych miejscowości.</p> <p>Niezadowolająca sytuacja ekonomiczna dużej części ludności na terenie gminy.</p> <p>Niskie kwalifikacje bezrobotnych poszukujących pracy</p> <p>Zubożenie społeczeństwa</p>

Szanse
<p>Możliwości wykorzystania potencjału ludzkiego.</p> <p>Przewaga ludzi młodych, wchodzących w wiek produkcyjny.</p> <p>Aktywność w zakresie podnoszenia lub zmiany kwalifikacji</p> <p>Przekwalifikowania rolników</p>
Zagrożenia
<p>Pogłębianie się niekorzystnych proporcji pomiędzy ludnością w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym.</p> <p>Emigracja najlepiej wykształconej i aktywnej ekonomicznie części ludności.</p> <p>Brak ukształtowanej klasy średniej.</p> <p>Starzenie się społeczeństwa</p> <p>Obniżenie poziomu życia</p>

Tabela 4. Rynek pracy

Mocne strony
<p>Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Ciechanowie.</p> <p>Gotowość młodych ludzi do podejmowania wyzwań i podejmowania pracy zgodnie z wymogami rynku.</p>
Słabe strony
<p>Wysoki wskaźnik bezrobocia.</p> <p>Wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych i pozbawionych prawa do zasiłku.</p> <p>Niewielki przyrost miejsc pracy zwłaszcza w sektorze pozarolniczym.</p> <p>Niskie kwalifikacje bezrobotnych.</p>
Szanse
<p>Wzrost poziomu wykształcenia wśród młodzieży.</p> <p>Prognozy dotyczące wzrostu gospodarczego w Polsce.</p> <p>Możliwości wykorzystania szans wynikających z realizacji programów aktywizacji zawodowej, finansowanych z Funduszu Pracy oraz współfinansowanych z europejskich funduszy strukturalnych.</p>

Zagrożenia

Stosunkowo niski odsetek ludności aktywnej zawodowo.
Brak aktywności zawodowej osób bezrobotnych.
Wysoki odsetek bezrobotnej młodzieży.
Niewielkie efekty działań podejmowanych w celu aktywizacji bezrobotnych.

Tabela 5. Infrastruktura techniczna

Mocne strony

Docenianie przez władze gminy znaczenia infrastruktury technicznej dla możliwości rozwojowych wspólnoty samorządowej.
Wysoki wskaźnik zwodociągowania gminy.
Dostęp do sieci telekomunikacyjnej różnych operatorów

Słabe strony

Brak sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków.
Niezadowalający stan techniczny dróg powiatowych i gminnych.
Brak sieci gazu przewodowego.

Szanse

Możliwości pozyskania środków z funduszy strukturalnych WE do sfinansowania inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej.

Zagrożenia

Niedostateczna ilość środków własnych koniecznych do rozpoczęcia inwestycji.
Konflikt interesów pomiędzy poszczególnymi miejscowościami gminy.
Wzrost kosztów inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej
Wzrost natężenia ruchu

Tabela 6. Oświata, kultura, turystyka

<p style="text-align: center;">Mocne strony</p> <p>Wysoki poziom merytoryczny gminnych placówek oświatowych. Atrakcyjny krajobraz</p>
<p style="text-align: center;">Słabe strony</p> <p>Konieczność dojazdu młodzieży do placówek szkolnictwa ponadgimnazjalnego zlokalizowanego poza terenem gminy. Brak działającego na terenie gminy domu kultury. Niskie zaangażowanie mieszkańców w działalność kulturalną. Niedostateczna promocja walorów turystycznych gminy. Niezadowalający stan techniczny obiektów zabytkowych. Niewielka liczba gospodarstw agroturystycznych, ścieżek rowerowych. Brak bazy noclegowej i gastronomicznej</p>
<p style="text-align: center;">Szanse</p> <p>Poprawa wyposażenia szkół gminy. Rozwijające się programy stypendialne. Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych. Wykorzystanie europejskich funduszy strukturalnych. Współpraca ze stowarzyszeniami kultury, sportu i turystyki. Rozwój gospodarstw agroturystycznych Powstawanie miejsc wypoczynku i rekreacji</p>
<p style="text-align: center;">Zagrożenia</p> <p>Niska subwencja oświatowa. Niewystarczające dotacje dla instytucji kultury. Brak środków finansowych na inwestycje i remonty obiektów zabytkowych i placówek oświatowych. Możliwość wprowadzenia odpłatnego nauczania na poziomie szkolnictwa wyższego. Brak produktów turystycznych i regionalnych</p>

Tabela 7. Bezpieczeństwo, administracja i opieka społeczna

<p style="text-align: center;">Mocne strony</p> <p>Niski w stosunku do średniej krajowej wskaźnik przestępstw. Działalność ochotniczych straży pożarnych. Skuteczne, sprawne i zorientowane na rozwój władze gminy.</p>
<p style="text-align: center;">Słabe strony</p> <p>Niezadawalający poziom wyposażenia technicznego jednostek policji, straży pożarnej oraz brak struktur zarządzania kryzysowego. Niewystarczająca ilość środków finansowych na realizację zadań w/w służb. Duża liczba osób – beneficjentów systemu opieki społecznej.</p>
<p style="text-align: center;">Szanse</p> <p>Możliwości związane z pozyskiwaniem środków unijnych na wzmocnienie bezpieczeństwa. Zacieśnianie współpracy społeczności lokalnej z podmiotami działającymi w sferze szeroko pojętego bezpieczeństwa.</p>
<p style="text-align: center;">Zagrożenia</p> <p>Wzrost przestępczości, w tym zwłaszcza młodocianych. Poszerzanie się obszarów występowania patologii społecznych. Dalsze ubożenie społeczeństwa połączone z rozwarstwieniem majątkowym. Niestabilna polityka państwa w zakresie opieki społecznej.</p>

Tabela 8. Ochrona zdrowia

<p style="text-align: center;">Mocne strony</p> <p>Wysoki poziom świadczonych usług medycznych. Brak czynników środowiskowych mogących wpływać negatywnie na stan zdrowia populacji gminy.</p>

Szanse
Zmiany ustawodawstwa w zakresie opieki zdrowotnej. Racjonalizacja wydatków na służbę zdrowia. Realizacja Narodowego Programu Zdrowia.
Zagrożenia
Marginalizacja placówek opieki zdrowotnej niższego szczebla. Kontrakty na świadczenia medyczne ZOZ-ów poniżej kosztów wykonania. Niedostateczna infrastruktura instytucji i stowarzyszeń promujących zdrowie.

Tabela 9. Ochrona środowiska

Mocne strony
Czyste środowisko naturalne, niezdegradowane środowisko Brak uciążliwego dla środowiska przemysłu. Rolniczy charakter gminy – sprzyjający środowisku
Słabe strony
Niedostatecznie rozwinięty system gospodarki odpadami. Niska świadomość ekologiczna ludności. Brak sieci gazowej. Brak sieci kanalizacji sanitarnej.
Szanse
Wykorzystanie wsparcia funduszy strukturalnych dla poprawy jakości środowiska w gminie. Edukacja ekologiczna społeczeństwa. Wprowadzanie rozwiązań promujących zachowania proekologiczne.
Zagrożenia
Wysokie koszty rozwiązań ekologicznych. Brak klarownej polityki makroekonomicznej w zakresie ochrony środowiska.

3. PODSUMOWANIE ANALIZY SWOT

Analiza SWOT wykonana w oparciu o Profil Społeczno-Gospodarczy Gminy Gołymin-Ośrodek pokazuje, że najważniejsze zagrożenia, a zarazem najsłabsze elementy leżą w sferze dotyczącej infrastruktury technicznej. Zakres zadań do wykonania jest szeroki, co w zestawieniu z niewielkimi środkami, jakie gmina może przeznaczyć na ten cel może przesądzić o trwałej marginalizacji gminy. Niekorzystnie wypada również analiza dotycząca ludności gminy. Problemami są przede wszystkim wysoka stopa bezrobocia, duża liczba osób trwale bezrobotnych oraz znaczna liczba osób objętych pomocą społeczną.

CZĘŚĆ III. PLAN OPERACYJNY STRATEGII ROZWOJU GMINY

Misja Gminy

Misją Gminy, czyli dążeniem gołyminskiej wspólnoty samorządowej jest stworzenie w gminie warunków do trwałego i zrównoważonego rozwoju ukierunkowanego na poprawę sytuacji ekonomicznej lokalnej społeczności, przy zachowaniu wysokich walorów środowiska naturalnego.

Główne kierunki rozwoju gminy

Główne kierunki rozwoju to obszary mogące stać się „kołami zamachowymi” dla dalszego rozwoju gminy.

Wyznaczono 3 kierunki rozwoju gminy:

- Jakość życia mieszkańców
- Gospodarka lokalna
- Turystyka, rekreacja i dziedzictwo kulturowe

Cele strategiczne

Cele te należą do grupy celów kierunkowych i długofalowych. Odpowiadają na pytanie: co chcemy osiągnąć?

Cele operacyjne

Cele te dotyczą średniego horyzontu czasowego. Odpowiadają na pytanie: w jaki sposób to osiągnąć, wskazują zatem określone narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych.

Zadanie

Zadanie to konkretne działanie służące realizacji celów. Są one podstawą wdrażania Strategii Rozwoju, posiadają więc określone ramy organizacyjne. Część zadań w swej treści oraz zakresie działania może służyć realizacji różnych celów strategicznych bądź operacyjnych.

Strategia Rozwoju Gminy Gołymin – Ośrodek do 2013 roku posiada ścisłą korelację z kluczowymi opracowaniami lokalnymi, jak i regionalnymi. Zawarte w niniejszej Strategii Rozwoju - kierunki rozwoju oraz cele strategiczne znajdują odzwierciedlenie w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego.

Stworzony plan operacyjny kładzie istotny akcent na zrównoważony rozwój gminy. Dlatego priorytetowym celem gminy musi być dążenie do zapewnienia mieszkańcom jak

najwyższego poziomu życia i stworzenie im warunków do wzrostu gospodarczego, który nie jest możliwy bez poprawy konkurencyjności gminy.

Kierunek rozwoju:

JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Drzewo celów rozwoju : „Jakość życia mieszkańców”

CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE
I. Rozwój infrastruktury technicznej zwiększającej komfort życia mieszkańców	1.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej i rozwój infrastruktury drogowej. 1.2. Rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz rozwój gospodarki odpadami 1.3. Kształtowanie postaw i świadomości ekologicznej mieszkańców gminy
II. Rozwój infrastruktury społecznej	2.1. Świadczenie wysokiej jakości usług edukacyjno-oświatowych 2.2. Informatyzacja gminy 2.3. Poprawa poziomu i warunków leczenia 2.4. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego 2.5. Wzrost efektywności działań pomocy społecznej

Zapewnienie wysokiego standardu życia mieszkańcom gminy to m.in. rozwój infrastruktury technicznej, głównie drogowej oraz wodno-kanalizacyjnej. Na terenie gminy Gołymín-Ośrodek występują nadal braki w infrastrukturze technicznej, związanej ze złym stanem technicznym dróg gminnych, jak również związanej z ochroną środowiska. Dlatego też obszary te wymagają podjęcia działań, które zapewnią dostosowanie dróg do wymogów technicznych jakim powinny odpowiadać drogi i ich usytuowanie, jak też dostosowanie systemów wodno-kanalizacyjnych, systemów zbiórki odpadów do potrzeb i wymagań w zakresie ekologii.

Planowane działania muszą pozostawać w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju i jak w najmniejszym stopniu ingerować w środowisko naturalne. Postęp w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju, uwarunkowany jest zapewnieniem odpowiedniej infrastruktury technicznej.

Jako działania komplementarne do budowy infrastruktury, która również przyczyni się do realizacji powyższego kierunku rozwoju, wskazano przedsięwzięcia edukacyjne.

Zapewnienie odpowiednich warunków życia mieszkańcom to kluczowe zadanie samorządu lokalnego. Również sfera społeczna wymaga wsparcia finansowego, które umożliwi realizację usług publicznych na zadawalającym poziomie. Zakres aspektów związanych ze sferą społeczną oddziałującą na standard życia mieszkańców jest bardzo szeroki.

Powyższy kierunek rozwoju zostanie zrealizowany poprzez działania z zakresu m.in. edukacji i oświaty, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa publicznego oraz opieki społecznej.

Inwestycje w społeczeństwo informacyjne, to również bardzo ważny element tworzenia infrastruktury oświatowej.

I. Cel strategiczny

Rozwój infrastruktury technicznej zwiększającej komfort życia mieszkańców

Poprawa wyposażenia gminy w obiekty infrastrukturalne przyczyni się do podwyższenia poziomu życia mieszkańców gminy, warunków pracy ludności wiejskiej oraz warunków funkcjonowania podmiotów gospodarczych.

W wyniku podjętych działań nastąpi rozwój gminnej sieci drogowej poprzez połączenie dróg gminnych z drogami powiatowymi oraz dostosowanie jej stanu technicznego do aktualnych wymagań. Nastąpi poprawa stanu bezpieczeństwa w transporcie oraz obniżenie nakładów ponoszonych na pokrycie szkód powstałych w wyniku wypadków drogowych. Poprawi się również jakość usług transportowych, co przyczyni się do obniżenia kosztów komunikacyjnych i skracania czasu podróży, a tym samym zwiększy się mobilność mieszkańców.

Na podniesienie jakości warunków bytowych społeczności lokalnej wpłynie też budowa infrastruktury ekologicznej, zwłaszcza oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej. Dzięki istnieniu infrastruktury ochrony środowiska będzie możliwe zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się negatywnych dla środowiska naturalnego następstw ekonomicznej i pozagospodarczej działalności ludzkiej. Nie bez znaczenia w tym zakresie jest kształtowanie świadomości ekologicznej będącej rezultatem procesu socjalizacji, w którym każdy z nas uczestniczy przez całe życie. Wychowanie ekologiczne i powszechna

oświata w dziedzinie ochrony środowiska powinna być procesem ciągłym realizowanym przez szkolnictwo, organizacje oraz instytucje społeczne.

Poprawa ładu przestrzennego i estetyki wpłynie pozytywnie na wizerunek gminy oraz zadowolenie mieszkańców. Natomiast zmniejszenie zanieczyszczenia gleb i powietrza przyczyni się do ochrony walorów przyrodniczych gminy. Realizacja celu przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej gminy a zarazem i jej konkurencyjności.

Cele operacyjne wskazane do celu strategicznego **„Rozwój infrastruktury technicznej zwiększającej komfort życia mieszkańców”** zostaną osiągnięte przez realizację następujących działań :

- budowa i przebudowa dróg gminnych,

w tym :

- przebudowa drogi gminnej w miejscowości Konarzewo – Skuze,
- przebudowa drogi gminnej w miejscowości Obiedzino Górne i Nieradowo,
- przebudowa dróg gminnych dojazdowych w miejscowości Obiedzino Górne i Nieradowo,
- przebudowa drogi gminnej w miejscowości Osiek – Wólka,
- przebudowa drogi gminnej Gostkowo – Wróblewko,
- przebudowa drogi gminnej w miejscowości Watkowo,
- przebudowa drogi gminnej Smosarz-Pianki – Pajewo-Szwelice,
- przebudowa drogi gminnej Zawady Włociańskie – Zawady Dworskie,
- przebudowa drogi gminnej Gogole Wielkie - Morawka — Nasierowo - Dziurawieniec,
- przebudowa drogi gminnej w miejscowości Truszki,
- przebudowa drogi Garnowo Duże – Stare Garnowo,
- przebudowa drogi gminnej w miejscowości Chruściele,
- przebudowa drogi gminnej Gołymin-Południe – Nowy Gołymin,
- przebudowa drogi gminnej Watkowo – Konarzewo – Sławki,
- przebudowa ulic w miejscowości Gołymin – Ośrodek,
- budowa oczyszczalni ścieków,
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej,
- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków,
- rozbudowa sieci wodociągowej w zabudowie kolonijnej,
- edukacja ekologiczna społeczności lokalnej.

II. Cel strategiczny

Rozwój infrastruktury społecznej

Rozwój gminy w dużym stopniu uzależniony jest od wykształcenia i kultury jej mieszkańców. Realizacja inwestycji w zakresie infrastruktury edukacyjnej przyczyni się do poprawy warunków nauki dzieci i młodzieży oraz warunków pracy zatrudnionych tam nauczycieli, co przełoży się na osiągnięte przez nich efekty w pracy dydaktycznej i wychowawczej. Dzięki temu zmniejszy się dysproporcja w starcie życiowym młodzieży wiejskiej w stosunku do młodzieży z ośrodków wielkomiejskich. Tym samym wzrośnie zadowolenie mieszkańców gminy z działalności instytucji szkolnych i przedszkolnych.

Efektom termomodernizacji obiektów infrastruktury społecznej będzie znaczące obniżenie kosztów ich ogrzewania. Będzie to miało pozytywny wpływ na środowisko naturalne, pośrednio przyczyniając się do redukcji emisji gazów cieplarnianych (dwutlenku węgla) do atmosfery.

Podjęcie działań z branży IT niesie za sobą wiele korzyści : rozwija edukację, usprawnia organizację wielu procesów, w tym usług publicznych, wspomaga zarządzanie i rozwój gospodarczy. Aby możliwe było świadczenie usług informatycznych konieczne jest zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu. Korzystne jest zwłaszcza rozwijanie dostępu szerokopasmowego. W tym obszarze działa wiele firm telekomunikacyjnych, z którymi można podjąć współpracę. Niemniej władze gminy powinny rozważyć samodzielną realizację tego typu inwestycji. Sprzyjającą okolicznością są planowane inwestycje w zakresie kanalizacji. Prowadzenie związanych z tym szeroko zakrojonych prac ziemnych można wykorzystać do ułożenia światłowodu. Niezbędne jest również zwiększenie udziału informatyki w administracji samorządowej.

Dzięki powstaniu nowoczesnej bazy leczniczej nastąpi poprawa jakości i dostępności do świadczeń zdrowotnych, co spowoduje wzrost zaufania do służby zdrowia i poczucia bezpieczeństwa wśród pacjentów.

Zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa społeczeństwu to jeden z głównych celów działań gminy, który ma wpływ na jakość życia mieszkańców. Bezpieczeństwo zależne jest od prawidłowej współpracy wszystkich podmiotów uczestniczących w zapewnieniu porządku publicznego, a ściśle nawiązana współpraca i koordynacja wszystkich działań, to warunek osiągnięcia sukcesu. Dlatego niezbędna jest współpraca policji, gminnych jednostek ochotniczych straży pożarnych, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz działających na terenie gminy szkół.

W wyniku wspólnych działań zostaną zminimalizowane ryzyka zagrożeń dla życia, zdrowia i mienia obywatela w codziennym życiu, w jego otoczeniu, w miejscach prywatnych i publicznych.

Efektom aktywnej polityki pomocy społecznej będzie poprawa warunków życia osób społecznie wykluczonych i zagrożonych takim wykluczeniem poprzez ich aktywizację zawodową, a tym samym zmniejszenie stopy bezrobocia. Zniwelowane zostanie również zjawisko dziedziczenia biedy.

Realizacja celów operacyjnych w obszarze celu strategicznego „ **Rozwój infrastruktury społecznej**” nastąpi w wyniku następujących działań :

- termomodernizacja budynków Zespołu Placówek Oświatowych i Publicznego Gimnazjum w Gołyminie – Ośrodku,
- budowa stadionu piłkarsko – lekkoatletycznego przy Zespole Placówek Oświatowych w Gołyminie - Ośrodku,
- rozbudowa sali gimnastycznej przy Publicznym Gimnazjum w Gołyminie – Ośrodku,
- budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Gostkowie,
- modernizacja boiska do gry w piłkę koszykową przy Zespole Placówek Oświatowych w Gołyminie – Ośrodku,
- budowa społeczeństwa informacyjnego, w tym informatyzacja Urzędu Gminy,
- modernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Gołyminie – Ośrodku,
- modernizacja budynku Urzędu Gminy w Gołyminie – Ośrodku,
- promocja edukacji zdrowotnej,
- wprowadzenie cyklu zajęć gimnastyki korekcyjnej w szkołach,
- modernizacja bazy technicznej OSP w Gostkowie,
- doposażenie jednostek OSP w sprzęt,
- budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy,
- budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego,
- budowa i modernizacja chodników w miejscowościach gminy,
- wprowadzenie monitoringu wizyjnego w budynkach użyteczności publicznej,
- zapobieganie przestępczości wśród nieletnich poprzez działania profilaktyczno – edukacyjne,
- przeciwdziałanie patologiom społecznym poprzez programy oświatowo – wychowawcze,
- opracowanie i realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Kierunek rozwoju:

GOSPODARKA LOKALNA

Drzewo celów rozwoju : „Gospodarka lokalna”

CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE
I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych	1.1. Rozwój i modernizacja gospodarstw rolnych 1.2. Budowa i rozwój nowoczesnego rynku rolnego
II. Rozwój przedsiębiorczości	2.1. Wspieranie lokalnych małych, średnich przedsiębiorstw (MŚP) 2.2. Aktywizacja i promocja terenów inwestycyjnych w gminie

Wzrost stopnia zaspokojenia potrzeb mieszkańców oraz poprawa jakości ich życia uzależnione są od lokalnego rozwoju gospodarczego. Rozwój gospodarczy to nie tylko podniesienie standardu życia mieszkańców i większe dochody samorządu, ale również szansa na zmniejszenie bezrobocia.

Rozwój i sukces gospodarczy gminy oparty jest w dużym stopniu na rozwoju prywatnej przedsiębiorczości. To właśnie sektor MŚP jest najbardziej stabilnym elementem lokalnej gospodarki i ma decydujące znaczenie dla tworzenia miejsc pracy. Dlatego władze gminne powinny dbać o rozwój i utrzymanie funkcjonujących na terenie gminy przedsiębiorców. Oprócz tego samorząd lokalny powinien podjąć działania ukierunkowane na przyciągnięcie dużych inwestorów. Napływ inwestorów uzależniony jest przede wszystkim od położenia, warunków infrastruktury technicznej i społecznej oraz systemu zachęt dla nowych inwestycji proponowanego przez samorząd lokalny.

Gmina Gołymin – Ośrodek jest gminą, gdzie większość mieszkańców zatrudnionych jest w rolnictwie. Ważnym sposobem zmierzającym do zmiany tej struktury jest z jednej strony wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenie warunków do rozwoju istniejących podmiotów gospodarczych, a drugiej umożliwianie profesjonalizacji działań w rolnictwie. Szczególnie ważną rolę w tym zakresie odgrywają przedsiębiorstwa przetwórstwa rolno – spożywczego. Dla ich rozwoju ważne jest, aby na terenie gminy istniało zaplecze przechowalnicze dla towarów rolno – spożywczych. Rozwój tych podmiotów pozwala na zapewnienie zbytu dla rolnictwa i jednocześnie zachęca rolników do łączenia się w grupy producenckie, daje miejsca pracy, przynosi dochody mieszkańcom, a także pobudza

do dalszych przemian. Dlatego wspieranie MŚP powinno być kluczowym działaniem gminy w dziedzinie lokalnego rozwoju gospodarczego.

I. Cel strategiczny

Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych

Rolnictwo gminy, skutecznie wykorzystujące zasoby dobrej ziemi uprawnej i tradycje rolnicze, stanowi jeden z wyznaczników rozwoju. Aby jednak było podstawą gospodarki lokalnej powinno być konkurencyjne. Mieszkańcy wsi, aby zapewnić konkurencyjne funkcjonowanie na rynku gospodarstwa rolnego muszą je modernizować i rozwijać. Dlatego samorząd lokalny powinien wspierać rolników w przewyżnianiu problemów, które są skutkiem zmian w rolnictwie w związku z przystosowaniem do wymogów Unii Europejskiej.

Jednym z głównych problemów jest struktura i zbyt duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych. Mimo, że gmina ma ograniczone możliwości oddziaływania na jego rozwiązanie, to powinna podjąć działania zmierzające do przebudowy struktury obszarowej gospodarstw chłopskich. Uzyskanie poprawy struktury agrarnej uzależnione jest od tempa przebiegu scalania oraz powiększania obszarowego gospodarstw. Modelem docelowym będą gospodarstwa rodzinne, które potrafią zabezpieczyć opłacalność produkcji rolnej. Zwiększenie poziomu produkcji i rentowności gospodarstw nastąpi poprzez pogłębienie specjalizacji i koncentracji produkcji.

Poprawa konkurencyjności gospodarstw będzie wynikiem modernizacji technicznej infrastruktury produkcyjnej, dostosowania profilu, skali i jakości produkcji do potrzeb rynku oraz poprawienia bezpieczeństwa żywności.

Zmodernizowane, rozwojowe i wzmocnione ekonomicznie gospodarstwa rolne staną się podstawą do budowy nowoczesnego rynku rolnego, a efektem synergicznym podjętych działań w tym zakresie będzie dalszy wzrost konkurencyjności lokalnych gospodarstw rolnych.

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego „ **Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych**” będą realizowane poprzez działania :

- wspieranie i inicjowanie przemian w strukturze własnościowej i wielkościowej gospodarstw rolnych,
- sprzyjanie dostosowaniu struktury produkcji rolniczej do potrzeb przetwórstwa rolno – spożywczego,
- wspieranie wprowadzania specjalizacji gospodarstw rolnych,

- współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w celu organizowania szkoleń i stałych porad,
- kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród rolników, umożliwiające wzrost towarowości gospodarstw oraz dostosowywanie produkcji rolnej do potrzeb rynku,
- tworzenie warunków dla wyzwolenia inicjatywy rolników w celu przetwarzania towarów własnej produkcji rolnej i korzystnego ulokowania ich na rynku krajowym,
- wspieranie rolników w tworzeniu grup producenckich,
- wspieranie powstawania zaplecza przechowalniczego dla towarów rolno – spożywczych,
- promocja i popieranie produkcji proekologicznej,
- tworzenie powiązań pomiędzy rolnictwem i przetwórstwem, w tym działania na rzecz stworzenia nowych zakładów przetwórczych, rozwój przetwórstwa owocowo – warzywnego,
- dostosowywanie produkcji rolnej do standardów UE, tj. dążenie do poprawy jakości produktów rolnych, powiązanie producentów rolnych z odbiorcami ich produktów, upowszechnienie opłacalnych, dostosowanych do charakteru gospodarstw gałęzi produkcji rolnej,
- współpraca w zakresie wykreowania produktu regionalnego (lokalnego) i jego promocja .

II. Cel strategiczny

Rozwój przedsiębiorczości

Rozwój przedsiębiorczości jest szczególnie istotnym środkiem wzbogacenia gminy ze względu na dochody z podatków i nowe miejsca pracy. Liczba miejsc pracy uzależniona jest od rozwoju gospodarczego, który to opiera się przede wszystkim na stałym generowaniu nowych podmiotów gospodarczych. To w nich powstawać powinno najwięcej miejsc pracy, a jako firmy rodzinne będą kreować tradycje przedsiębiorczości w gminie.

W dziedzinie lokalnego rozwoju gospodarczego wspieranie sektora MŚP należy do najważniejszych zadań samorządu lokalnego. Podejmowane działania przez samorząd gminny winny być ukierunkowane na tworzenie i zwiększenie dostępności terenów inwestycyjnych oraz promocji gminy pod kątem jej atrakcyjności inwestycyjnej. Władze powinny tworzyć sprzyjające otoczenie dla przedsięwzięć biznesowych, które powinno być zachętą zarówno dla osób rozpoczynających samodzielną działalność gospodarczą, jak i inwestorów zewnętrznych, którzy zagospodarowując wolne obiekty do działalności gospodarczej, wniosą jednocześnie nowe technologie i dziedziny gospodarczej aktywności na obszar gminy, tworząc jednocześnie nowe miejsca pracy.

Ważną formą wsparcia ze strony samorządu jest dobra obsługa administracyjna, ukierunkowana na możliwość sprawnego załatwienia urzędowych formalności w jednym miejscu i czasie.

Cel strategiczny „ **Rozwój przedsiębiorczości** ” będzie realizowany poprzez następujące działania :

- stałe wspieranie powstawania i rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw poprzez czytelny system ulg i zachęt podatkowych,
- opracowanie i wydanie poradnika dotyczącego zasad prowadzenia firmy dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą,
- stworzenie internetowego portalu gospodarczego dla lokalnych przedsiębiorców,
- przystąpienie do zmiany planu zagospodarowania przestrzennego,
- przygotowanie terenów inwestycyjnych oraz wyposażenie ich w niezbędną infrastrukturę techniczną,
- aktywne poszukiwanie inwestorów zewnętrznych,
- preferencyjne traktowanie inwestorów przez władze samorządowe.

Kierunek rozwoju:

TURYSTYKA, REKREACJA I DZIEDZICTWO KULTUROWE

Drzewo celów rozwoju : „Turystyka, rekreacja i dziedzictwo kulturowe”

CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE
I. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy	1.1. Budowa infrastruktury turystycznej i agroturystycznej 1.2. Stworzenie systemu informacji i promocji turystycznej gminy
II. Budowa przestrzeni kulturalnej w gminie	2.1. Nowoczesna baza ośrodka kultury 2.2. Zachowanie dziedzictwa kulturowego 2.3. Zwiększenie oferty kulturalnej na obszarze gminy

Turystyka jest jednym z najbardziej rozwojowych sektorów gospodarki, przyczyniającym się do zwiększania miejsc pracy i wpływającym w znaczący sposób na sytuację społeczną i ekonomiczną regionu.

Propagowanie turystyki i rekreacji służy dążeniu do wypoczynku w kontakcie z przyrodą, docenianiu roli aktywności ruchowej dla zdrowia człowieka i zapoznaniu się z dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym regionu. Coraz więcej mieszkańców dużych miast jest zainteresowanych wypoczynkiem w pięknych i dalekich od wielkomiejskiego zgiełku zakątkach Polski. Taki wypoczynek daje możliwość poznania wiejskiego życia, wiejskich zajęć, folkloru wsi, korzystania ze zdrowej żywności. Pozwala na spędzenie wolnego czasu w środowisku odmiennym od warunków życia i pracy w mieście, bo w niezanieczyszczonym środowisku przyrodniczym.

Turystyka i rekreacja powinny stać się dziedzinami scalającymi aktywność społeczną z gospodarczą, generować impulsy dla rozwoju przedsiębiorczości, a przede wszystkim uzmysławiać mieszkańcom – poprzez tworzenie oferty turystycznej – wartości przyrodnicze i kulturowe gminy. Popularyzacja zachowania dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego gminy winna prowadzić do zwiększenia troski mieszkańców o środowisko naturalne, pielęgnowanie tradycji, a równocześnie uwidocznienie szansy gospodarcze wynikające z racjonalnego wykorzystania zasobów gminy.

Dla społeczeństwa lokalnego turystyka, rekreacja i dziedzictwo kulturowe może stać się źródłem dobrobytu oraz instrumentem walki z bezrobociem i wspierania przedsiębiorczości.

I. Cel strategiczny

Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy

Rozwój turystyczno – rekreacyjnych funkcji gminy Gołymina – Ośrodek nie może opierać się wyłącznie o istniejące zasoby i walory. Konieczne jest podjęcie długofalowych działań, które podniosą atrakcyjność gminy – zarówno dla turystów, jak i osób poszukujących obiektów do zagospodarowania oraz terenów inwestycyjnych przeznaczonych na cele turystyczne. Samorząd lokalny podejmując działania na rzecz rozwoju turystyki w początkowej fazie powinien podporządkować je jak najlepszemu zaspokojeniu potrzeb określonych grup odbiorców. Natomiast w następnym etapie powinien wykreować produkt turystyczny, który stanowiłby podstawę dalszego rozwoju turystyki.

Istotnym elementem zagospodarowania turystycznego jest baza gastronomiczna i baza noclegowa, która jest ważnym czynnikiem wpływającym na konkurencyjność i atrakcyjność turystyczną regionu. Dostępność obiektów noclegowych świadczących usługi

na terenie gminy wpływać będzie na decyzje dotyczące sposobu i miejsca spędzenia wolnego czasu. Ocena danego miejsca przez turystę w dużej mierze jest kształtowana oceną oferty gastronomicznej. Rozwój bazy noclegowej i gastronomicznej w przyszłości powinien stanowić zaplecze podstawowego źródła pozarolniczych dochodów ludności wiejskiej.

Atrakcyjność oferty turystycznej zależy również od dostępności komunikacyjnej, czyli od możliwości dotarcia do zlokalizowanych na terenie gminy usług i atrakcji turystycznych i rekreacyjnych. Poprawa dostępności komunikacyjnej w znaczący sposób może przyczynić się do wzrostu ruchu turystycznego na terenie gminy, co spowoduje powstawanie nowych miejsc pracy i wzrostu dochodów mieszkańców. To z kolei przełoży się na zwiększenie dochodów w budżecie samorządu lokalnego.

Podstawowym celem działań marketingowych obszarów recepcji turystycznej jest zmiana ich obecnego wizerunku jako obszaru nieatrakcyjnego turystycznie. Elementem wzmacniającym siłę oddziaływania nowego wizerunku może być krótki slogan lub logo, który identyfikowałby obszar gminy. Budowa pozytywnego wizerunku turystycznego gminy będzie wymagała intensywnej promocji. Podstawą prowadzonej promocji turystycznej, skierowanej zarówno do mieszkańców gminy, jak i do turystów będzie utworzenie systemu informacji turystycznej. Podstawową funkcją systemu ma być umożliwienie uzyskania informacji nie tylko o gminie, ale także o bazie turystycznej oraz aktualnych wydarzeniach, atrakcyjnych dla turystów.

Podstawą skutecznej działalności informacyjnej, promocyjnej i dystrybucyjnej jest dobrze przygotowana strona internetowa, która umożliwiłaby swobodny kontakt z innymi miejscowościami, znalezienie potrzebnych informacji i rezerwację wybranych usług. I chociaż jej rola jest niezwykle istotna, to kontakt wyłącznie elektroniczny jest rozwiązaniem niewystarczającym. Dlatego obok informacji werbalnych równolegle przepływać powinny drukowane materiały promocyjne.

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego „ **Zwiększenie atrakcyjności turystycznej**” zostaną osiągnięte poprzez następujące działania :

- budowa przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowej,
- wspieranie rozwoju atrakcyjnej turystycznie bazy noclegowej i gastronomicznej, wykorzystującej obiekty niezagospodarowane i niszczone,
- promocja i wsparcie organizacyjne dla rozwoju agroturystyki,
- wytyczenie trasy turystycznej „ Szlakiem Napoleona”,
- budowa oraz modernizacja placów zabaw na terenie gminy,
- utworzenie systemu informacji turystycznej,

- stała promocja walorów turystyczno – krajobrazowych gminy (strona internetowa, broszury i inne materiały promocyjne).

II. Cel strategiczny

Budowa przestrzeni kulturalnej w gminie

Kultura najczęściej rozumiana jest jako całokształt duchowego i materialnego dorobku społeczeństwa, jak również charakterystyczne dla danego społeczeństwa wzory postępowania, a także to, co w zachowaniu ludzkim jest wyuczone, w odróżnieniu od tego, co jest biologicznie odziedziczone. Kultura odnosi się do wszelkich dziedzin aktywności ludzkiej, dokonującej się w obrębie różnorodnych stosunków społecznych. Według Maxa Webera, pojęcie kultury jest pojęciem wartości. Tym samym zbiór wartości przestrzeni danego miejsca konstruuje tożsamość miejsca (gminy). Zatem dziedzictwo kultury to zbiór wartości struktury przestrzeni (w ujęciu danego rejonu), który odzwierciedla stan świadomości historycznej i kulturalnej lokalnego społeczeństwa. To bagaż doświadczeń, wykształcenie, tradycja, wartości i dorobek cywilizacyjny nadają obiektom i przestrzeniom znaczenie. Znaczenie to zależy od całego kontekstu kulturowego, warunkującego sposoby i metody odbioru otaczającej przestrzeni, zarówno przyrodniczej, jak i społecznej czy gospodarczej.

Bogactwo i intensywność życia kulturalnego jest jednym z fundamentalnych składników magnetyzmu kulturalnego, dlatego władze samorządowe powinny włączać w przestrzeń gminną rozwój życia kulturalnego poprzez organizację imprez i tworzenie tła dla spotkań. W ramach działań aktywizacyjnych, samorząd powinien położyć nacisk na czynniki zwiększające zainteresowanie uczestników życiem kulturalnym, m.in. na : walory i atrakcje kulturalne, ich przestrzenną dostępność, wizerunek artystyczny atrakcji, powiązanie oferty kulturalnej z innymi atrakcjami, jakość i warunki uczestniczenia w kulturze, itp.

Potencjał przestrzeni kulturalnej gminy Gołymín – Ośrodek ma na celu podtrzymywać tradycję lokalną, sprzyjać jej ożywianiu, stymulować tworzenie nowych wartości, tworzyć mechanizmy mobilizacji społecznej, a zwłaszcza pobudzać inicjatywność w duchu społeczeństwa obywatelskiego. Jest to kształtowanie rozwoju gminy poprzez ludzi, a nie tylko dla ludzi. Wszelkie inicjatywy kulturalne należy wykorzystywać dla budowania wizerunku gminy i podkreślenia jej tożsamości.

Używając pojęcia dziedzictwo kulturowe, mamy na myśli najczęściej zabytki, choć pojęcie to nie jest ich synonimem. Częścią dziedzictwa kulturowego może być każdy przedmiot i każde wydarzenie historyczne uznane za ważne, godne upamiętnienia

i przekazane następnym pokoleniom ze względu na swoje wartości z punktu widzenia historycznego, artystycznego, sakralnego, patriotycznego i naukowego. Dziedzictwo powinno być traktowane jako stały element środowiska człowieka i pieczołowicie chronione. Dlatego opieka i ochrona środowiska kulturowego w gminie Gołymin – Ośrodek swoim zakresem powinna obejmować : krajobrazy kulturowe, zespoły i obiekty, miejsca kulturowe wraz z pomnikami historii, religii i kultury, łącznie z zachowaniem wartości historycznych i cywilizacyjnych miejsc, miejscowości. To w interesie samorządu gminnego należy integrować zachowaną jeszcze starą tożsamość opartą na tradycji, historii, doświadczeniu, dorobku pokoleń, z nową tworzącą się tożsamością europejską, otwartą na wielokulturowość, wolność jednostki i samorządność, preferencje indywidualnych potrzeb, uczestnictwo społeczeństwa i edukację w zgodzie z ideą ochrony dóbr kultury.

Cel strategiczny „ **Budowa przestrzeni kulturalnej w gminie** ” będzie realizowany poprzez następujące działania :

- budowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury wraz z zagospodarowaniem centrum miejscowości gminnej w Gołyminie – Ośrodku,
- adaptacja budynków użyteczności publicznej na potrzeby społeczności lokalnej,
- organizowanie imprez kulturalnych promujących gminę (biwaki historyczne, pokazy walk epoki napoleońskiej, majowe muzykowanie, pikniki gminne, itp.),
- przedstawienie oferty zagospodarowania wolnego czasu młodzieży (dokształcanie, sport, rozwijanie zainteresowań),
- wspieranie inicjatyw lokalnych społeczności, organizacji pozarządowych,
- opracowanie tablicy informacyjnej oraz mapy historyczno – turystycznej związanej z bitwą pod Gołyminem w 1806 roku,
- wspieranie działalności twórców lokalnych, kapel, zespołów tanecznych, itp.,
- pobudzanie tożsamości lokalnej mieszkańców,
- współpraca z miejscowymi szkołami w zakresie szerzenia kultury lokalnej,
- ochrony dziedzictwa kulturowego,
- stała promocja tradycji i zabytków kultury materialnej.

Wskaźniki monitorowania Strategii

Wskaźniki o charakterze ogólnym

- Liczba ludności
- Saldo migracji
- Ludność wg płci
- Ludność wg źródeł utrzymania
- Dochody ogółem budżetu gminy
- Dochody ogółem budżetu gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca
- Dochody własne budżetu gminy
- Dochody własne budżetu gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca
- Wydatki inwestycyjne budżetu gminy
- Wydatki inwestycyjne budżetu gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca
- Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem budżetu gminy
- Wartość pozyskanych środków zewnętrznych
- Poziom zadłużenia budżetu gminy

ZAKOŃCZENIE

Realizacja strategii powinna przyczynić się do osiągnięcia zamierzonego celu nadrzędnego.

Będzie ona sukcesywnie oceniana i monitorowana. Monitorowanie umożliwi:

- bieżącą ocenę realizacji programów i zadań oraz osiągania celów;
- prognozowanie ewentualnych zmian warunków realizacji;
- dokonanie bieżących korekt i poprawek;
- podjęcie działań zabezpieczających i naprawczych;
- informowanie społeczności lokalnej o uzyskanych wynikach.

Niniejszy dokument stanowi projekcję potrzeb i wyzwań, przed którymi stoi wspólnota samorządowa. Władze gminy Gołymín-Ośrodek przyjmując go wyrażają nadzieję, że będzie on ważnym wydarzeniem w rozwoju gminy, że będzie pomocny w realizacji wytyczonego nadrzędnego celu. Najważniejszym warunkiem jest rozwój gospodarczy i to zarówno w sferze mikro jak i makroekonomicznej. Rozwój gospodarczy jest najlepszym sposobem eliminacji większości problemów społecznych (takich jak bezrobocie, ubóstwo, przestępczość itp.), przed jakimi staje władza lokalna. Stały wzrost na szczeblu lokalnym oznacza zwiększenie możliwości, które pozwalają lokalnej władzy i mieszkańcom lepiej zaspokajać większą liczbę potrzeb na coraz to wyższym poziomie. Pojawiające się oznaki ożywienia gospodarczego w Polsce, otrzymywane realne wsparcie inwestycji infrastrukturalnych ze strony WE pozwalają na ostrożny optymizm. Przygotowana strategia gminy Gołymín-Ośrodek pozwoli w sposób uporządkowany i planowy do maksimum wykorzystać te możliwości w celu jak najlepszego zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

Strategia Rozwoju gminy Gołymín-Ośrodek na lata 2008-2013 jest dokumentem kształtującym politykę rozwoju gminy w perspektywie najbliższych sześciu lat. Jest to okres, w którym z pewnością będą zachodziły ogromne przemiany w naszym kraju wywoływane intensywnym rozwojem gospodarczym. Jest to również czas wielkich szans rozwojowych, także dla gminy Gołymín-Ośrodek. Dobre planowanie strategiczne oraz zarządzanie na poziomie operacyjnym pozwalające na wykorzystanie większości szans rozwojowych jest jednym z podstawowych warunków przeprowadzenia gminy Gołymín-Ośrodek od obecnego poziomu rozwoju do stanu zobrazowanego w Misji Rozwoju Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Gołymín-Ośrodek jest tym planem strategicznym, który pozwoli aby proces ten przebiegał w sposób skoordynowany, zapewniający jak najpełniejsze wykorzystanie mocnych stron gminy i pojawiających się szans rozwoju przy minimalizowaniu skutków słabych stron i występujących zagrożeń.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Marek Jan Zatewski